

DEBRECZENI HÍR- LAP

Tekintetes Nemzeti Múzeumnak
Bérmontve. Budapest.

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDÉKEN
HÁROM PENGÓ, NEGYEDÉVRE 9 PENGÓ.
EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA
HÉTKÖZNAP 10 FILL., VASÁRNAP 20 FILLER
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T 141

HÉJDUFÖLD

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: JÓZSEF
KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT.
SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA 3-48.
A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-47.
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3., I. E. T 141

Éjfél előtt

(mars.) Valami terhes, fojtott őszi köd ül meg most ezt a kis beteg magyar világot. Valami rémült csönd, valami megfoghatatlan idegfeszültség. Terhes gond, titkolt félelem. Mintha mindnyájunk lába alatt ott éreznénk már a közelgő katasztrófa iszonyu kataklizmájának földlökéseit. Mintha mindannyian tudnánk, hogy ami ránk következik, az elháríthatatlan, mint maga a fátum; ki kerülhetetlen, akár a görög sorstragédiák isteni ítélete.

Mi lesz itt? — szokta kérdezni kétségbeesetten egyik jóban-rosszban hiúságos öreg barátunk, aki éjszakánként bejár a redakcióba, hogy végigkorbácsolja rajtunk honfűjének dühkitöréseit, fülünkbe sirja a bujdosló bánatot, az elcsúszó reményt, amelyeket tíz évig őrzött szívében s csepegtetett belénk.

Mi lesz itt? Emlékeztek? Szeptember elsején, mikor a pesti utca fölött újra megjelent a vörös fantom, azt mondtam: nem baj, legalább felébred, észretér ez a szerencsétlen nemzeti társadalom is. Rájön, hogy szedelőzködni kell, mozdulni, szervezkedni, megmutatni magunkat, kimenni az utcára, odavágni az asztalra, hogy itt vagyunk, élünk és nem engedünk többé szovjet-farsangot csinálni Budapesten. Azóta csönd van. Ülünk a kuckóban, várunk, hogy valami történik, mert hiszen sohse volt úgy, hogy valahogy ne lett volna. Éljük a napokat, szépen, gondtalanul egymásután. Lehetőleg persze minél szebb ábrándok között, lehetőleg minél jobban elvonatkoztatva a magyar élettől. Lehetőleg minél távolabb a láthatatlan országtól, amelyik itt van, megvan, amelyet azonban úgy elborítottak a nyomor, a kétségbeesés vízei, hogy nincs többé szem, amely a mélyükre tudna nézni.

Nem akarjuk, nem tudjuk észrevenni, hogy a gazda-portákon pereg a dob, a földműves-kunyhókból elfogy a kenyér, a munkás meg ott ül naphosszat a faszori lócán. Talán még ez se volna baj. A katasztrófa ott szoktak kezdődni, mikor a lélek, az erkölcs, az ősi, évezredek nyugalom is billenőben van. Ma délelőtt egy öreg gazda jött be az egyik bankba. Évek óta mindig hiúságosan meghozta a kamatokat, a törlesztést. Megvonta a családjától, kivette fiát az iskolából, de a pénzt elhozta becsületesen, hiszen tartozott vele. Ma ki-gombolta a mellényt, feltépte magán a szakadozott inget s odadörögte:

— Verje meg az Isten az urakat, ágiák ki a husomból, ha tudják.

Tudjátok, mit jelent ez. Azt, hogy elfogyott a pénz, vége a türelemnek. Nem egyenél, száznál, ezernél, millió-nál! Ha nem így volna, akkor nem jönnének a hírek, hogy valami ké-

VÉGET ÉRT AZ ORLE KONFERENCIÁJA

Baltazár püspök nagy beszéde az ORLE közgyűlésén a felekezeti béke érdekében

„Akik egymást marják, magukat emésztik fel” Elégtételt kér a református papság Baltazárnak

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
Az Országos Református Lelkésze-
gyesület pénteken délelőtt Polgár-
dában tartotta meg a közgyűlést dr.
Baltazár Dezső püspök elnöklésével.
Baltazár püspök a közgyűlésen nagy-
beszédet mondott, amelyben hang-
súlyozta, hogy az idő régen volt
kedvezőtlenebb az igaz-szólásra, —
mint most, amikor drágán kell meg-
fizetni.

— Mély aggodalommal látjuk, —
mondotta, — hogy a hallgatás, en-
gedés, alkalmazkodás kinalata és
kelendősége jellemzi a közéleti piac
állapotát. De az utolsó éjszaka fe-
nyegtetésének, erőszakának és árul-
lásának zaiából lehetetlen a kakas
figyelmeztető szavát ki nem hallani.
— Neunzetnek és egyháznak nem-
csak legdrágább kincse, hanem
egyeneseen életfeltétele az öntudat
tisztasága, nemessége, határozoti-
sága és következetessége. A mi ma-
gyar kálvinistaegyházunk történelmi
életében a nemzeti és vallási öntudat
nemcsak hogy legteljesebb össz-
hangba jutott, hanem egyiknek az
eiemi, a másiknak az elemével azo-
nos lélek és azonos életi egye-
sültek. Nem hajlandó a maga törté-
nelmi egyéniségének sem a tartal-

mából, sem az alkatából feláldozni
semmi olyan érdekek oltárán, ame-
lyeknek sem az evangélium lényve-
géhez, sem a magyar lélek termé-
szetéhez, sem a nemzeti történelmi
igazságaihoz semmi közük.

— Semmi kétségünk nem lehet fe-
lőle, hogy alapiában véve így gon-
dolkoznak katolikus magyar test-
véreink is, akik bizonyára éppen
úgy tiszteletben tartják a mi állás-
pontunkat, mint ahogy mi tisztelet-
ben tartjuk az ő vallásuk evangé-
liumi tartalmát s az ő egyházuk
nemzetcivilizáló történelmi érdemét.
Nekik is, nekünk is vízvázunkunk kell
arra, hogy ellentétek mesterséges
támasztásával és szításával sem
belső egyvívni, sem külső hatalmi
erdek a maga politika i eszközévé
ne legyen bennünket. Krisztusi mor-
dás, hogy „ameiv ország önmagá-
ban meghasonlik, meg nem marad-
hat” apostoli mondas, hogy „akik
egymást marják, magukat emésztik
fel”. Ne felejtjük ezeket az intelm-
ket. Csak közös egyetértő akara-
tunk, munkánk, küzdelmünk szabá-
díthatja meg az országot a nagy
gazdasági és erkölcsi sülyvedéstől,
az egész magyar nép egyesült ere-
jével és okos szabadságával.

— Az Országos Református Lel-
kész Egyesületnek ez határozott és
következetes álláspontja volt kezdet-
től fogva mostanáig s ez lesz ezután
is. Ennek az iránynak a mérlegére
vetjük minden eddigi beszédeinket,
írásainkat és cselekedeteinket és ott
megmérvén, nincs okunk semmit sem
változtatni rajtuk.

— Igazságainkat sohasem a táma-
dás, hanem mindig a védekezés esz-
közeivel érvényesítjük; amint tettük
eddig is. Ebben a szolgálatban aztán
semmi elképzelhető és elképzelhetet-
len hatalmasságtól, sem az egyházon
belül, sem azon kívül nem engedhet-
jük befolyásoltatni magunkat.

Hódoló távirat a Kormányzónak

Ezután Csikesz Sándor egyetemi
tanár az ORLE főtájkára javaslatára
kimondották, hogy hódoló táviratot
küldenek Magyarországi Kormányzó-
jának or áglásának 10 éves évfor-
dulója alkalmából.

Baltazár Dezső püspök szólott ez-
után. Utólagos jóváhagyást kért a

szül, hogy a falu meg akar indulni.
Szabolesből gyalogszerrel Budapest-
re készülődnek a népek, Nánásról le-
velek jönnek, hogy onnan ezer mez-
zítábasok akarják megcsinálni a
nyomor ismeretlen célu „Marcia su
Budapest”-jét.

Újságokat olvas az ember, finom,
tompított híreket kigazda megmoz-
dulásokról, szervezkedésekről, ame-
lyeknek kulisszái mögött ugyanene-
nek a nekikeseredésnek kohói robaj-
lanak. Közben a kereskedő bezár, az
iparos elengedi a segédet, hiszen
csak egyetlen városban, Debrecen-
ben hivatalosan is arra számítanak,
hogy 150.000 pengővel kevesebb lesz
a forgalmadó, hétmillió pengővel
kevesebb az üzleti forgalom. Néha
egy-egy buvár leszál a vizek mé-
lyére, hirt hoz, hogy odalent Penész-
leken már csak napraforgóolajat isz-
nak az emberek, mert enni nincs mit.
Ami volt, elvitte az uzsora. Györben
koldulási engedélyt kér 800 munkás,
mert már 12 hónapja nem volt hol
dolgozni.

Az ember összecsapja a kezét: Mi
lesz itt? Magasságos Isten, mi lesz
velünk a télen? Ha lenne itt egy erős
nationalista társadalom, amely a
maga organizált erejével ellene tud-
na állani minden rendbontásnak, ta-
lán nyugodtabban lehetne várni a
napot, mikor majd nagyobb szel-

hetünk a magyar kenyérből, akkor
nem azzal ébrednénk reggel, hogy
vajdon nem következett-e már be éj-
szaka, amitől félünk. Ha lenne itt
csak egy tizezer, ezer, — eh, mit —
csak egy száz főnyi minoritás, ame-
lyik odaállna a gátra, ha szakad a
rész, nem lenne minden éjszakán né-
hány hajszállal felébrebb a fejünk. De
nincs! Nincs!

Látjátok, az egészséges társadal-
mak a vörös toxin, a felbomlás mér-
ge ellen termelik, egyre termelik az
antitoxint. Fasisó, Heimwehr, Hack-
enkrenz, lappó. Egyre megy. Ti pe-
dig itt ültetek tíz évig és mit csinál-
tatok? Történt itt valami, hogy mi-
kor bezárják a szovjetügynököt, mind-
lakat alá tegyék a forradalom legjobb
agitátorait: a panamistákat, az
uzsorásokat, a parazitákat? Mikor
már koldul a munkás, leszállítja-e
jövendelmét a pesti bankvezér, a kar-
telleszár, aki négyszázezer pengő
jövendelmét vág zsebre évente; tett-e
valamit a társadalom, a sajtó, az ál-
lam, hogy vége legyen a hivalkodó,
lázító luxusnak, a szemérmetlen
fényűzésnek. Lemondott-e itt valaki
— óh, nem az igazgatósági tagságá-
ról —, csak egyetlen báli estről,
egyetlen külföldi nyaralásról. És hol-
van, mit tesz az ifjuság? Igaz, hogy
nem szívelik, igaz, hogy nem nagyon
engedték mozogni, de hát Kossuth

nem ült-e börtönben, Mussolini mö-
gött nem csapódott-e be valamikor a
cellaajtó és Hitler nem a fogház ka-
pujából lépett-e az új Németország
rohamzászlóaljai elé?

Most már — mikor egy-egy ge-
renda recsen, egy-egy oszlop rop-
panni látszik, — a fejünkre szakadó
tető alatt keresnénk egymás kezét.
Most már igyekeznénk összeállni, a
hátunkkal, a vállunkkal megtartani
az ország, a jövődó terhét. Most
még nem lenne késő, most még hír-
telen, gyorsan, nem nézve jobbra,
nem nézve balra, össze lehetne fogni
a rendért, a nagyobb kenyérért, a
tisztább életért, az egészségesebb,
nagyobb országért. Holnap már út az
óra! Holnap, ha megint csak ott ül-
tök a kuckón, a halál és rémület der-
mesztő szele söpör ki mindnyájato-
kat a pusztulásba.

...Ilyenkor őszi estéken, mikor a
mi öreg sorstársunk haragja, kétség-
beesése lobog fölöttünk, itt, a ma-
gyar erőnek, hitnek gyertyavilágá-
ban, a redakció kormos falai között,
összeszorítjuk a szánkat és nem tu-
dunk válaszolni, nem tudunk vitázni.
Mert hiszen akinek felelni kell, az a
jobbik Magyarország, a tizesztendő
uj nacionalizmus, maga a magyar
társadalom haza-hazajáró régi, tisz-
tábbik lelkiismerete.

Ára 10 fillér.

Közzgyűléstől arra, hogy Vass József halála alkalmával, amely — mint mondotta — nekünk is mélységes gyászt jelent, kifejeztem az ORLE testvéri részvétét. Bejelentem azt is, hogy Vass József koporsójára köszönetet tettem ezzel a felirással: „Jó ma-

gyar testvér voltál, szerettünk, gyászolunk. Baltazár, a magyar kálvineista papság elnöke”.

Vass József megindító elparentálása után Juhász László esperes szólt fel.

Nem engedik át az államnak a debreceni kollégiumi könyvtárat

Ezután Medgyesi Vince, a dunántúli egyházkerület és annak püspöke, Antal Géza dr. nevében mondott beszédet. Az evangélikus egyház és a magyar honi evangélikus lelkészegyesület részéről Nagy Lajos esperes köszöntötte az egyesületet. Nagy Lajos esperes Kapi Béla dr. üdvözlését adta át. Havranek József alispán kijelenti, hogy Fehérvármegye megítézettségnek veszi, hogy az ORLE a megye területén táborozik.

Csikész Sándor főtitkár bejelentette, hogy a jövő évi ORLE-gyűlést Nagykőrösön tartják, az ottani gyűlékezet meghívására.

Kovács József arról tett jelentést, hogy a debreceni kollégium nagy könyvtárát a debreceni egyetem ir-letve az állam kívánja kezelésbe átvenni. Határozati javaslatot terjesztettek elő, melyet elfogadtak és amely szerint a könyvtár az egész magyar reformátusság tulajdona és azt nem engedik át állami kezelésbe.

Ismét Baltazár lett az ORLE elnöke

Kiss Ferenc dr. a kálvineumok, lelkész-zárda otthonok kiépítése, a hajduböszörményi in-kálvineum és a nyíregyházi leánykálvineumról tett jelentést. Az anyagi sérelmek tárgyalása közben Körösi István lelkész-kivására elhatározta az ORLE-közzgyűlés, hogy a nemzeti alapokon álló politikai pártokat megnyerni igyekeznek a református egyház és a református lelkészek egyesületének támogatására.

Ezután következett a tisztulítás. Baltazár Dezső püspököt lelkes hangulatban ismét elnökké választották.

Régóta foglalkoztam azzal a gondolattal, — mondotta Baltazár — hogy 60-ik életévem betöltésekor minden hivatalos és egyházi, társadalmi pozíciótól visszavonulok. De-

ha most a küzdelmek elején vonulok vissza, azt gondolhatnák, hogy magam is hibásnak érzem magam. Ennélfogva az elnökséget köszönettel továbbra is el fogadom. Baltazár Dezső egy későbbi indítványában még kijelentette, hogy Trianont a lelkész-társadalom szempontjából sem respektáljuk.

A református papság elégtételt kér Baltazárnak

A közzgyűlés végén Csikész Sándor főtitkár határozati javaslatot terjesztett a közzgyűlés elé, amely így szól:

— Az ORLE-t mélyen megdöbben-tette az ellenséges áramlat, amely eddig hűséggel és szeretettel körül-vett vezérét, aki egész életének munkáját Magyarországnak és a református egyháznak szentelte, a leg-súlyosabb és a magyar szívre a legborzalmasabb váddal illette már a legmagasabb fórumon is.

— Azóta a kölcsönös és külföldi nyilatkozatokból minden elfogulatlan magyar szív megállapíthatta, hogy egyházunk vezetője, Baltazár püspök ma is annak a rendíthetetlen hazaszeretettel és az egyházának harco-sa, mint volt ezelőtt, a több évtizedes pályafutása alatt. Eppen ezért megámulást kelti az egész református lelkészség önmagát látja meg-gyanúsítottak és megsértettek. Tisztelettel, az ellenvéleményt meg-becsülő komolysággal kéri: és kívánja a közzgyűlés az elégtételt.

Ezt a határozati javaslatot egy-hangulag elfogadták és a miniszter-elnökhöz fogják terjeszteni.

Juhász László alelnök imájával ért véget az idei ORLE közzgyűlés. Baltazár Dezső püspök a Kormányzóra mondott felkészőntöt, kijelentve, hogy „Horthy Miklós Kormányzó nemzeti jóvendőnk sarkesillaga”.

Az angliai kenti grófság cserkeszfőtitkára Debrecenbe érkezett

Meglátogatja a város nevezetességeit és a Hortobágyot

(A Debreceni Újság tudósítójától.) Csütörtökön este a 10 óras budapesti gyorsvonattal érdekes vendég érkezett Debrecenbe Mister Spencer, a kenti grófság főcserkeszének személyében. Mister Spencer a magyar cserkeszek angliai jamboree-ja idején meleg szeretettel és páratlan szívélyességgel kalauzolta a magyar fiatal akikről megértő szeretettel és melegséggel gondoskodott. Any-nyira megszerette a magyarokat, hogy már akkor ígéretet tett, miszerint amint ideje engedő ellátogat Magyarországra. Ígéretét most beváltotta és eljött Debrecenbe is, ahol szintén vannak magyar cserkesz ismerősei. Mister Spencer Debrecen város nevezetességeit tekintti meg és pénteken reggel a debreceni cserkesz vezetők, Mezey Béla ref. lelkész és Török Tibor társasá-gában kilátogat a Hortobágyra is.

H. E. Spencer már régebben is járt Magyarországon, de akkor csak inkább Budapestet nézte meg. A két évvel ezelőtti angliai jamboreén 850 magyar cserkeszrel volt alkalma tájálkozni s ekkor támadt az a gondolata, hogy legközelebb ismét ellátogat Magyarországra, hogy a magyar

vidéki városokat is megismerhesse. Ezt az elhatározását a magyarok nagy barátja Rothermere lord felkérésére most váltotta be a kenti grófság 20 ezer cserkeszének főtitkára.

Már több mint egy hét óta Magyarországon tartózkodik H. E. Spencer dr. Vály Ferenc budapesti cserkeszszövetségi főtitkár kalauzálása mellett bejárta Dunántul városait. Majd ellátogatott Mezőhegyes-re, ahol megtekintette az állami ménest. Itt kedvet kapott arra is, hogy átmenjen Erdélybe és megnézzze a jelenleg román impérium alatt lévő magyar területeket is. Meglátogatta Kolozsvárt, ahol a cserkeszszövetség részéről igen melegen fogadták. Erdélyi utja alkalmával sok érdekes meglepő dolgot látott és tapasztalt.

Erdélyből csütörtökön este érkezett dr. Vály Ferenc társaságában H. E. Spencer Debrecenbe. A debreceni kerület részéről Török Tibor, Kornya Sándor és Mezey Béla cserkeszszövek fogadták az állomáson. A kenti grófság cserkeszfőtitkárát és dr. Vály Ferencet Némethi Nándor, az „Angol Királynő” vendéglő tulajdonosa látja vendégül debreceni tartózkodása alatt, akinek a legutóbbi

angliai cserkesz jamboree-n két fia vett részt. A vendégek csütörtökön este az Angol Királynő „Bunda” termében vacsorán vettek részt Mezey Béla, Török Tibor és Kornya Sándor tanár-cserkeszszövekkel és azokkal a cserkeszszövekkel, akik Deb-

recenből kint voltak az angliai nagy táborozáson.

Pénteken megtekinti H. E. Spencer a város nevezetességeit és kimegy a Hortobágyra is. Este aztán visszautazik a fővárosba. Magyarországot hétfőn hagyja el.

Az osztrák császárhű néppárt a monarchia visszaállítását tervezi

Hűségesküt akarnak tenni Ottónak nagykorúsítása alkalmával

Bécs, szeptember 18. Az osztrák császárhű néppárt Ottó királyfi küszöbön álló nagykorúságával kapcsolatban öt pontból álló programnyilatkozatot tesz közzé, melyben bejelenti, hogy a császárhű néppárt megkezdi a harcot a monarchia visszaállításáért, de azt törvényes alapon az alkotmánykeretei között fogja megvívni.

A terv a következő: November 10-én és 20-án Bécsben és minden

nagyobb vidéki városban ünnepnek lesznek, amelveken a császárhű lakosság hűségesküt fog tenni Ottó iránt. November 20-án, Ottó királyfi nagykorúsága napján a császárhű néppárt küldöttsége hódoló feliratot fog átnyújtani Ottónak, november 14-én pedig a bécsi fogadalmi templomban felavatják a császárhű néppárt új zászlaját, az Ottó kénével ellátott fekete-sárga lobogót.

Az oláh hadügyminisztériumban nagyszabású kémkedést fedeztek fel

Bukarest, szeptember 18. Az Adeverul szenzációs formában közli, hogy két tábornok, akik a hadügyminisztériumban teljesítettek szolgálatot, váratlanul nyugdíjaztatását kérték. A lap szerint a két tábornok fontos katonai kérdéseket tárgyoló

emlékiratokat őrzött, amelyek egy Romániával nem barátságos viszonyban levő állam birtokába kerültek. Az emlékiratok csak a tábornokok tudtával tűnhetek el. Az ügyben megindították az eljárást.

A megmenekült öngyilkos szokatlan hálája megmentőjével szemben

Budapest, szeptember 18. Különös eset történt csütörtök délelőtt Budapesten egy öngyilkosági kísérlettel kapcsolatban. Friedmann József 45 éves nyugalmazott villamoskalauz öngyilkossági kísérletet követett el. Felment a ház padlására, kötelelet hurkolt a nyakára és egy gerendára felakasztotta magát. A padláson történetesen néhány házbeli is tartózkodott, akik észrevették az öngyilkosságot és levágták a kötélt.

A szomszédok azután rendőrt hívtak akik értesítették a mentőket, addig is azonban a rendőr, kötelességéhez híven,

első segítségben akarta részesíteni az életunt kalauzt. Magához is térítette Friedmann, aki azonban ebben a pillanatban felugrott, a rendőre támadt, kirántotta annak kardját és a rendőrt saját kardjával többször összeszurkálta. Csak kemény dulakodás után sikerült ártalmatlanná tenni és lefegyverezni a barcias kedvű öngyilkosjelöltet. A rendőr sérüléseit a Szent István-kórházban köztölték be. Friedmann Józsefet pedig előítölték a főkapitányzságra, ahol több tanu kihallgatása után előzetes letartóztatásba helyezték.

Esküvő a budapesti fogházban

Budapest, szeptember 18. Kalandos előzményei vannak annak a házasságkötésnek, amely ma zártolt le a törvényszék fogházában. Ugy a vőlegény, mint a menyasszony letartóztatásban vannak csalás és közokirathamisítás büntelése miatt. A most már boldog férfi: Néger János szabó, aki Berlinben megismerkedett egy Timma Linda nevű eszt származású artistanővel.

Az ismeretségből szerelem lett, de a szerelmesek nem lehettek egymásé szűkös anyagi viszonyaik miatt. — Egy kalandor film látása változtatta meg azután életük irányát. A film hatása alatt elhatározták, hogy mindenáron pénzt szereznek. E tervük valórválása okozta, hogy elértek ugyan a céljukat, egymással lettek, — de a fogházban.

Az ellenük folyó büntügyi eljárás során azt a vádat emelték ellenük, hogy Timma Linda Berlinben Néger János közreműködésével nyolcezer dollárt szerzett különböző okmányok meghamisításával egy dugszadag svéd kárra. Néger időközben Budapestre jött, ahonnan buzdón levelezgetett a Berlinben tartózkodó menyasszonyával. Ez a sűrű levélváltás terelte rá a rendőrség figyelmét. Később Timma Linda is Budapestre

jött és ő is a rendőrség kezére került. Timma Linda ellen megindult a kiadatási eljárás, ennek azonban már nem lehet eredménye, mert az artistanó a most megtörtént esküvő révén magyar állampolgárrá lett. Az eljárás természetesen tovább folyik el-letünk.

VARGHA ELEMÉR ÉS SZANTÓ ENDRE ÜGYE A VÁDTANÁCS ELŐTT

Székesfehérvár, szept. 18. A székesfehérvári királyi törvényszék vádtanácsa Kövess Emil dr. törvényszéki elnök elnöklésével ma tartott ülésén foglalkozott azzal a felfolyamodással, amelyet Vargha Elemér műnizaki főtanácsos és Szántó Endre, az Agroux Rt. vezérigazgatójának védői nyújtottak be a vizsgálóbírónak a további fogvatartást elrendelő végzés ellen. Szántó Endre negyven ezer pengő ellenében, a vádtanács szombatn hirdeti ki határozatát a felfolyamodások ügyében.

Bary Zoltán dr. királyi ügyész holnapra Strasser Vilmost, a Strasser Vilmos Rt. vezérigazgatóját idézte be kihallgatásra. A Strasser cég végzetes udvalevően Székesfehérvárról a Kerámia Rt.-gal együtt 1,200,000 pengő vállalati összeg ellenében az utburkolásokat

A Népszövetség háborús fenyegetés esérére is biztosítja a pénzügyi támogatást

A magyar delegáció is hozzájárult az egyezmény-tervezetéhez

Genf, szeptember 18.

Táncos Gábor tábornok a leszerelési bizottság tegnapi határozatához képest írásban terjesztette be a magyar delegáció álláspontját a pénzügyi támogatás nemzetközi egyezménytervezetének részletei tekintetében. A javaslatban kifejtett álláspont a következő:

A magyar delegáció csatlakozik azoknak az államoknak felfogásához, melyek a pénzügyi támogatást háború esetére kívánják korlátozni, vagyis ellenzik, hogy pénzügyi támogatást adjanak arra az esetre is, ha háború nem tör ki. A magyar delegáció nem látja, hogy mikép lehet megkötni egy állam kezét a kölcsönösségek felhasználása nélkül, minthogy ezt a javaslat tervezi. — Egyébként a háborúban a nemzetek legfontosabb érdeke forog kockán, éppen ezért ilyen előírásokat nem is tarthatnak meg. Ha a tanács bizalmatlanságot tapasztal aziránt, hogy a megtámogatott állam miképen használta fel a kölcsönt, akkor talán helyesebb lenne, ha nem is eszközölné neki a pénzügyi támogatást, mint hogy olyan feltételeket kössön, amelyek nem teljesíthetők.

A magyar delegáció szerint ellentétben áll a szokásokkal, hogy a népszövetségi tanács az egyezmény értelmezésére hivatott legyen. Az egyezmény értelmezésére vonatkozó ellentéteket a hágai állandó nemzetközi bíróság jogi bizottsága elé kell terjeszteni.

A leszerelési főbizottság úgy határozott, hogy a pénzügyi támogatást háborús fenyegetés esetére is biztosítja, de csupán akkor, ha a tanács úgy találja, hogy a béke más módon nem oldható meg.

A gazdasági főbizottság ülése

Genf, szeptember 18.

A gazdasági főbizottság nagy megértéssel fogadta azt a magyar

indítványt, melyet Kádár Levente magyar delegátus terjesztett be az idegen honos betegek ügyében a nemzetközi szerződésről. A javaslat Magyarországra nézve igen jelentős. Ma az a helyzet, hogy a nyugati államokban elhelyezett magyar munkások után az illető államok a körházi ápolási díjak megtérítését vállalják, míg a keleti államok, melyekkel szemben Magyarországnak a betegápolás terén kívánni van, semmiféle megtérítés fizetésére sem hajlandó. Ez az első indítvány, melyvel Magyarország a Népszövetséghez fordult. Vass József miniszter közvetlenül halála előtt tárgyalta ezt a kérést az indítványt terjesztő magyar delegátussal és a maga részéről nagy súlyt helyezett ennek az indítványnak a Népszövetség elé való terjesztésére.

A népszövetségi tanács ma délután tárgyalás alá vették az egyes vasúti társaságok kérvényeit. Egyes vasúti társaságok, melyeknek vonalait a trianoni határok kettészelték, évek óta tárgyalnak helyzetük rendezése ügyében az oláh, illetve jugoszláv kormánnyal, de mindezekig nem tudtak megegyezésre jutni. A társaságok ilyen körülmények között a trianoni békeszerződés alapján a népszövetséghez fordultak és döntőbíró kijelölését kérték.

Zalesci lengyel delegátus a kérdés előadója megemlítette, hogy a megegyezés lehetősége nincsen kizárva. Ezért indítványára a tanács Hevesi Pál magyar delegátus hozzájárulásával kimondotta, hogy a kérelmek ügyében nem hoz most határozatot, hanem időt enged a legközelebbi tanácsülésig az érdekelt feleknek a megegyezésre. A határozatban azonban a tanács már előre jelezte, hogyha megegyezés ez alatt az idő alatt nem jön létre, a januári ülészak alkalmával minden körülmények között ki fogja jelölni az ellentétek rendezésére hivatott döntőbíró.

Általános sztrájk tört ki Barcelonában

Barcelona, szeptember 18.

Súlyos napok virradtak ma reggel Barcelonára. Spanyolországban erre az örökké forrongó ipari és kereskedelmi géppontjára aM reggel kitért az általános sztrájk, mintegy feleletül azokra az erőlyes intézkedésekre, amelyeket a polgári kormányzó a forradalmi agitáció elfojtására tett. A hatóságok elrendelték az építkezési és közlekedési vállalatok sztrájkvezetőinek letartóztatását s letartóztatták a Solidaridad című lap egész szerkesztőségét. Barcelona ucái teljesen kihaltak. Holnapról kezdve katonaságot vezényelnek ki az utcák tisztítására és a szemét elhordására. A katonaság fogja lebonyolítani a városi vilamosok rendes forgalmát is. A kormány a barcelonai polgári kormányzót teljes hatalommal ruházta fel. A diákok azonosították magukat a munkások mozgalmával.

Elragadott egy automobilt a bécs-párisi gyorsvonat mozdonya és két autós szörnyethalt

Bécs, szeptember 18.

Végzetes szerencsétlenséget okozott szerdán délután Pöchlarn közelében egy sorompóór hanyagsága. A bécs-párisi gyorsvonat elütött egy autót, amelynek két utasa szörnyethalt, harmadik utasa pedig súlyosan megsebesült. Schober Ferenc pöchlarni nagykereskedő Weiner Siegfried nevű ismerősével Steyr-autóján Pöchlarnból Brunnba igyekezett. A kocsit Schober egyik alkalmazottja, Raubal Ede vezette. Amint a vasúti átjáróhoz értek, látták, hogy a sorompó félig le van eresztve. Azt hitték, hogy a pálya szabad és miután

a kocsit átfért a sorompó alatt, továbbhajtották. Ebben a pillanatban rohogott be a kanyarulat mögül a bécs-párisi gyors. A mozdony elkapta az autót és vagy száz méteren maga előtt toltta, majd kidobta a sínek közül. Az autó lezuhant a töltésről és teljesen szétroncsolódott. Schober Ferenc és Weiner Siegfried szörnyethaltak. Raubal Ede súlyosan megsebesült. A borzalmas katasztrófiáért felelős sorompóórt letartóztatták. Azzal védekeznek, hogy a sorompó szerkezete elromlott és már hetek óta sürgette a pályafelügyeletnél megjavítását.

Ha
Odolt
használsz,
tisztá macad
Szájad
mandulad,
tochod
es
fogad!

Az oláhok valóságos tatárjárást csináltak Magyarországon

— írja az egyik legelterjedtebb stockholmi ujság

Stockholm, szeptember 18.

Az egyik legelterjedtebb stockholmi esti lap vasárnapi számában vezetőhelyen közli genfi tudósítójának cikkét Magyarországról és a kisebb-ségek védelméről. A cikkirő járt Magyarországon és úgy látja, hogy az ország közvéleménye Horthy Miklóstól az utolsó virágelárusítóiig egy-séges abban, hogy a trianoni békét meg kell változtatni. Igen megdöbbentőek azok a jelentések, amelyek Erdélyből érkeznek az oláh uralom

viisszaéléseiről. Az oláhok valóságos tatárjárást csináltak, amikor megszállták Magyarországot. Mintegy 5—6 milliárdra becsülik az oláh megszállás által okozott károkat, de kártérítési igényükről kénytelenek voltak lemondani, különben nem kephattak volna népszövetségi kölcsönt. A cikkirő felsorolja anyagi és területi veszteségünket, melyeket Magyarországon a trianoni béke következtében kénytelen volt elszenvedni.

Az angol sajtó helyesíden nyilatkozik Hitler programjáról,

amelynek szellemében helyes utra vezet a birodalmat

London, szeptember 18.

Az angol sajtó hosszú tudósításokban számol be a német nemzeti szocialista párt programjáról. A Times részletezi a párt szervezetét és céljait.

Hitler müncheni beszéde, amelyben elutasította magától a puccsterveket, Angliában jó benyomást tett. Ha Hitler helyesen ismertette a párt nézeteit, akkor a helyzet lényegesen enyhültnek tekinthető. Beszédében megnyilatkozott pártjának szelleme, amely sikerhez segítette és fejtegetéséből arra lehet következtetni, — írja a Times, — hogy ebben a szellemben helyes utra fogja vezetni a birodalmat.

A német választások pénzügyi hatásairól a Financial Times azt írja, hogy a helyzet megnyugtató. A londoni tőzsdén az angol pénzügyi körökben az a felfogás jutott uralomra, hogy a német pénzügyi politikában a külfölddel szemben egyelőre nem várható gyökeres változások. A

legjobb jele annak, milyen a londoni pénzügyi körökben a bizalom, hogy a márka a választást közvetlenül követő időben is szilárd maradt a londoni piacon. Londonban e pillanatban lehetetlennek tartják, hogy Németország megtagadja a Young-terv további végrehajtását. Hogy azonban ez a bizalom továbbra is fennmaradjon, ahhoz szükséges, hogy az új Reichstag megvalósítsa mindazokat a terveket, amely a németországi helyzet javulására vezethetnek.

Autószerencsétlenség két halottal

Harburg-Vilhelmsburg, szept. 8.

Harburg és Fuckaven közötti országúton Jenzen vilhelmsbergi orvos, egy lókereskedő és egy tisztviselő autója felborult és olyan erővel vágódott neki egy fának, hogy a lókereskedő és a tisztviselő az uttestre zuhant. Mindketen nyomban meghaltak. Az autó vezetője könnyebben sérült meg, az orvos sértetlenül menekült.

**Elkobozták Garami Ernő
Eőnyvét**

Budapest, szeptember 18.
Garami Ernő még 1923-ban „Forrongó Magyarország” címen könyvet adott ki, amelyet annakidején ki is tiltottak Magyarországról. A könyv miatt utóbb ugynevezett „objektív eljárás” indult meg és ma került az ügy a büntetőtörvényszék Schadtanácsa elé. A törvényszék a nyilvánosság kizárása mellett tárgyalta az ügyet és hirdette ki határozatát, amely szerint a könyvnek a rendtörvénybe ütköző tartalma miatt elrendeli az elkobozást és a bárhol található példányok megsemmisítését. A tárgyaláson Garami Ernő nem volt jelen.

**Patkányirtó nap
Budapesten**

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
Budapesten patkányirtónapot akarnak rendezni és ugylátszik, ez jó üzlet, mert a pesti városházát valóságoslag megrohanták az ajánlkozók, akik irtóhadjáratot akarnak rendezni jó pénzért a patkányok ellen. Az ajánlkozók között van sok amatőr és alkalmi vállalkozó, így csizmadiamester, fővadász, aki remélhetőleg nem puskákkal fog lőni a patkányokra, azután állomási előljáró, volt tőzsdés és egyéb más foglalkozást űző magángazó. Mindenesetre a legesodálatsabb ajánlattevő egy vizimolnár, aki nem tudjuk, honnan szerezte a prakszist a patkányirtáshoz.

**BORZALMAS SZERENCSETLENSÉG
EGY BIKAVIADALON**

Mexikó-City, szeptember 18.
Borzalmas szerencsétlenséggel végződött szerdán egy bikaviadal. A zsufolt tribün beszakadt és a nézők közül kettő szörnyethalt, 42-en súlyosan megsebesültek és igen sokan szenvedtek könnyebb sérüléseket.

**A 84 ÉVES AGG SZEMÉLYESEN
FOGTA EL BETÖRŐJÉT**

Zalegerszeg, szeptember 17.
Merhardt József balatonfüredi lakos szobájában az éjjel betörők jártak. A 84 éves férfi a neszre felboredt és amikor észrevette, hogy pénze eltűnt, vasvillával kereste a betörőt, végül az ágy alatt megtalálta, vasrverte, majd átadta a rendőrségnek.

**RÁLÓTT A FIARA — TIZENÖT
NAPI FOGHÁZAT KAPOTT.**

Id. Nagy Lajos dunapataji korcsmáros fia, ifj. Nagy Lajos, barátaival hangos mulatást rendezett atyja lakásán. A korcsmáros átküldte a dorobézlókhoz leányát, aki erélyes hangon csendre intette testvérbátyját és annak barátait megfenyegette, hogy kidobhatja őket a házból. Ifj. Nagy Lajos felugrott, hogy nővérét megverje, ez azonban kiszaladt és elrejtőzött. A garázda fiatalember követte, de atyja utjába állt. Az apa és fia között heves szóváltás következett, melynek során az apa előkapta revolverét, ifj. Nagy Lajos szétárta mellén a ruháját és hevenkedve fordult atyja felé: „Ide löj apám, ha mersz”. Id. Nagy Lajos kétszer elsütötte a pisztolyt. Az egyik golyó nem talált, a másik csupán jelentéktelenebb sebést okozott a fiu mellén. A korcsmáros törvényszék a haragos apát egyhónapi fogházra ítélte. A Tábla Kállay-tanácsa a nyomos enyhítő körülményekre való tekintettel, 15 napi fogházra mérsékelte a büntetést, ami ellen a főügyész semmiségi panaszt jelentett be.

Ötezer font dinamit felrobbant

Washington, szeptember 18.
Tegnap este az Alaska lőortársaság telepén kevéssel azután, hogy a munkásság zöme a gvárterületet elhagyta, 5000 font dinamit repült a levegőbe. A robbanás elpusztította a gvártelepet és több mérföldnyi körzetben óriási károkat okozott. Sok ember megsebesült, többekről egyelőre semmit sem tudnak. A robbanás következtében keletkezett további 8000 font nitroglicerin felrobbanásának veszélyével fenyeget.

**Szuronyos fogházörök között esküdött
örök hűséget vőlegényének egy gyermekgyilkos anyja**

Különös esküvő a rigácsi templomban

Nagykanizsa, szeptember 18.
Berta József rigácsi gazda tegnap tartotta esküvőjét Tomasics Róza 18 éves leánnyal. A községi jegyzőhöz mentek, ahol megtartották a polgári esküvőt. Mindenki gratulált a fiatal párnak és az új férj karonfogta feleségét, hogy most már a templomba menjenek. Éppen indulni készültek, amikor megérkezett a nagykanizsai csendőrség egy járőre és Tomasics Rozália iránt érdeklődött.

A fiatal menyecske ura karjába kapaszkodott és hajszálon mult, hogy el nem vágódott, majd a csendőrök elé állt és odasugta:

— En vagyok Tomasics Rozália.

A csendőrök nem tudták, hogy mit tegyenek, amikor a falu egész népe összegyűlt, hogy templomba kísérjek a fiatal párt. Végre a tisztihelyettes odaszólt a nőnek:

— Akkor mi magát magunkkal visszük. Tomasics Rozália, a törvény nevében őrizetbe veszem!

Most már a fiatal férjen volt a sor, hogy elámuljon. Kérte a csendőröket, hogy ne vigyék el a feleségét.

A könyörgés nem segített, a fiatalasszonyt gyermekölés büntette címén őrizetbe vették.

A fiatal férj ebbe valahogyan bele nyugodott, csak arra kérte a csendőröket, hogy engedjék őket az esküvőre. A csendőrök azonban közrefogták a menyecsket és bevitték a nagykanizsai ügyészség fogházába. A fiatal menyecske a csendőrök előtt beismerde, hogy amivel vádolják, az igaz. Gyermeknek adott életet és a szégyen miatt elásta.

Mialatt a fiatalasszonyt az ügyészségi fogházban elhelyezték, férje berobogott Kanizsára és éjjel felkereste az ügyészség vezetőjét és rimázkodott neki, hogy engedje meg, hogy az esketési szertartást megtarthassák. Az ügyészség vezetője a kérelmet teljesítette. Éjjel tizenegy óraker két szuronyos fogházörv vitte át a fiatalasszonyt a nagykanizsai fogházból Rigács községbe, ahol éjfélkor Rakonczay László plébános összecskette a fiatal párt, majd az esketési szertartás után a fiatalasszonyt ismét visszazáratották a fogházba.

**Különös esetek a newyorki rendőrökről
és az amerikai bíraskodásról.**

Az amerikai rendőrség hírneve nem a legkiválóbb.

A napokban látogatóban az óvtalágban járt egy előkelő amerikai hölgy, ki Newyork közelében jelentékeny szerepet játszik. Társalgás közben szó esett a legfrissebb amerikai rendőrségi botránnyokról, a csikagói közállapotokról, a rendőrségtudtával működő bandákról és különösen a leleplezett newyorki városbíró, Vitale, szerepéről. Többen megkérdezték, igazak-e ezek a hírek, mire az amerikai hölgy válasza helyett két történetet mondott el.

A zsebóra kalandja

— Sógorom két ismerősével együtt villamoson utazik. A peronon két idegen is volt, ezek menétközben leugorok. Ebben a pillanatban sógorom megállapítja, hogy ranyórája eltűnt. A legközelebbi megállónál ő is leszállnak és beülnek a közeli vendéglőbe. Izgatottan beszélnek meg az esetet és ekkor belép az egyik leugrott utitárs. Rendőrt hívnak, a három férfi vallomása alapján az idegent letartóztatják és a károsultat másnapra a tényállás megállapítás céljából beidézik a rendőrségre. Mielőtt belép, hozzája lép egy rendőr és megkérdezi:

— Biztosan tudja ön, hogy a gyanúsított lopta el az óráját?

— Igen.

— Mondok önnek valamit: ha ön most odabent azt vallja, hogy ő volt a tolvaj, soha többé nem fogja viszontlátni az óráját. De ha azt mondja, hogy talán tévedett, azonnal visszahozom az órárt abban az étteremben, hol tegnap este a letartóztatás történt.

— És ki biztosít róla, hogy csak ugyancsak a tolvaj volt?

— Hát nem látja a számot itt a mellemen? Nem veszitem el állásomat és nem jutok a Sing-Sing fegyházba, ha nem tartanám meg szavammat?

Sógorom, akinek az emlékül kapott óra fontosabb volt, mint a newyorki csirkefogók egyikének megbüntetése, az irodában erre kijelent, hogy nem tudja biztosan, valóján a vele szembesített férfi volt-e csakugyan a tolvaj. Mindkettőket azonnal elbocsátották. Sógorom benyit az étterembe, az előző napon látott másik cinkostárs fogadja és kezébe nyomja az aranyóráját.

„Newyorkban nincs igazság”

Barátnőm, A. asszony, távoznia akart hazulról. Délelőtt van, a férfiak az üzletben vannak. Eppen beugrta a kulcsot az előszobáitába, amikor csöngetnek. Mäskor bentrőt kérdi meg, hogy ki van ott most pedig egyszerűség kedvéért aítót nyit. Egy ismerősnek tetsző férfi áll az aítóban; még sem emlékszik rá, hogy kicsoda. A férfi bemutatkozik, hogy előfizetőket gyűjt egy úiságnak. Az asszony, miközben a mutatványszámot nézi, azon töri a fejét, hogy hol látta már az ismerős, de mégis gyanus alakot. Visszaadja az úiságpéldányt és kijelenti, hogy nem érdekl az ügy. Az idegen megkérdi, hogy itthon van-e a férfi. Taxadó választ kap, erre felbátorodva foitogant kezd és cipeli be a lakásba. A szobában az asszony megbotlik, a támadó az aítóhoz ugrik és olyan erővel csapja be, hogy a zár nyelve letörik, az aítót tehát nem lehet becsukni. Amíg a zárral vesződik, az asszony az ablakhoz ugrik és segítségért kiált. A betörő nem tudja becsukni az aítót tehát menekül. Az

asszony utána. Az utcán egy férfi elfogja a menekülőt, mire az kiáltozni kezd: „Szegény asszony megörült! Ott lakik nálunk. Most betegszállító kocsiért sietek”. Megérkezik a rendőr, akinek az asszony felindultan de az igazsághoz híven elmondja a történetet. Megmutatja az úinyomokat és rábírja a rendőrt, hogy a támadót fogja el. Négyvesben visszatérnek a lakásba. A helyszínt mindent igazol: látni a megrongált zárat és a dulakodás nyomait. A rendőr a szőnyegzet felhajtva, kétélt hosszú tört talált. A férfit letartóztatják és Mrs. A. elkíséri a rendőrhivatalba, hogy ott a tényállást felvegyék. Utközben az asszonynak eszébe jut, hogy ki a betörő: az egykori tejszállítója.

A következő napokban A. asszonynál egymás után négy látogató jelenik meg, mind kéri, hogy mondion le a vádról. Elsőnek a betörő anyja jelentkezik, könyörög, hogy ne tegye tönkre a fiát és ne hozzon rá szégyent. Azután a felesége és a gyermekek sírnak. Azután a testvér jön. A. asszony hallhatatlan. Legvégül megjelenik egy ügyvéd és azt magyarázza, hogy a vádlottat nem is itélik el, csak akkor, ha néhányszáz dollárt hajlandó áldozni. Az asszony nem esik bele ebbe a csapdába sem. Igazságot akar és a bűnös megbüntetését. A tárgyalást kitérzi. Mrs. A. a férjével együtt megy el, de a vádlottnak egész rokonsága felvonul. Utolsó kísérlet: a betörő védője a tárgyalás előtt 300 dollárt kínál; csupán az kell vallania, hogy nem ismeri fel egészen bizonyosan a vádlottat. Az asszony elutasító választ ad. Aznap nem kerül sor a tárgyalásra, másnap a felek ismét találkoznak a tanak szobáiban. Még mindig nem szölliák be őket. Ez fey megy — kilencszer. A kilencedik napon a vádlott hozzátartozói egyszerűen kivonulnak a szobából. A. asszony, aki már egészen belefásult a várakozásba, nem hallja, hogy valaki is hívna és kintmarad. Kis idő múltán az ügyvetes rendőr megkérdezi, hogy mire vár. X. urat ugyanis bizonyítékok hiányában negyedórával ezelőtt felmentették.

AZ ACÉLTOLL JUBILEUMA

A franciák fel vannak haborodva az angoloknak azon a vakmerőségén, hogy az acéltoll jubileumát megülik. Az angolok ugyanis azt mondják, hogy 1830 észén küldték az első doboz acéltollat Birminghamból Londonba. Josiah Mason birminghami gyáros ebben az időben idöben készítette az első acéltollakat s annyira el voltak ragadtatva tük, hogy aranyozott papírokba csomagolva, egy egész dobozt küldöt egy magasállású személyiségnek. A francia najtó viszont kétségbevonja ennek a jubileumnak a hitelességét. Be van bizonyítva, hogy az első acéltollat Franciaországban készítették, még pedig 1748-ban.

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzések: Budinszky Gyula—Domokos Erzsébet. Szabó Sándor—Heffer Róza, Jóga András—Borbély Julia, Miskolezi Gábor—Barta Julia, Keserü László—Gombos Eszter, Tóth Gábor—Hamza Julia, Nagy János—Kaszás Erzsébet.

Szülelések: Berki Mihály fm. fu Sándor, dr Bohus Lajos orvos leány Katalin, Csáky Gyula kövéső segéd leány Margit, Erdei Sándor lakat fu Sándor, Szilágyi András máv. ör leány Margit, Nádier Abraham könyvkötő leány Éva.

Hátározások: Vári Imre ref. 10 éves H.-sámson, Lengyel Margit ref. 5 hónapos Toldi-u. 23. Mihály János rkath. 8 hónapos Teleki-u. 29. Radics Jánosné izr. 67 éves Pesti-u. 2. Kaszás Ferencné ref. 62 éves Gr. Vécsey-u. 4. Rutner István ref. 42 éves Vitéz-u. 248. Jenei Mária ref. 71 éves Zsorlyán. Balogh Imre rkath. 3 éves Kunhegyes, özv. Szabó Sándorné ref. 78 éves Bezerédi-uica 6.

Egyre fenyegetőbb méretekben bontakozik ki a mezőgazdasági válság

Küldöttség járások, elkeseredett gazdagülések és keserves panaszok országsszerte
A hitelzorsora miatt a gazdák kezéből kicsuszik a föld

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A soha nem tapasztalt méretű nélkülözések és gazdasági bajok között élő gazdatársadalom szervezetei országsszerte egymásután mozognak meg, hogy kikacsolják a jelenlegi áldatlan viszonyok megváltoztatását. Az egész országban mozognak a barázdák s innen is ott is jönnek a kétségbeesett panaszok, itt is ott is felhalatszik a gazdák egyre erősebb, egyre sürhetlenebb segélyt kérő szava. A magyar vidék uiságaiában naponta látnak napvilágot a gazdatársadalom katasztrófális helyzetéről szövegek, amelyekből — mitán érdekes megvilágításba helyezik az ország közállapotait. — itt közlünk néhányat.

„Jobb volt a jobbágyság!” — mondják a hevesi gazdák

A hevesmegyei Kál községben vasárnap alakult meg a kisgazdapárt. Felülnést keltett Forzáchi Miklós keszvényei gazda beszéde, aki arra a konklúzióra jutott, hogy lehetne a bajokon segíteni, csak akarni kerlene, majd így folytatta beszédét: Felszabadították a jobbágyságot az alól a teher alól, hogy minden kilencedik keresztjét adja oda adóba. De jó volna ma ilyen jobbágyság, ha csak a kilencedik keresztünket vennék el tőlünk. De ma már a nárnát is elviszik a fejünk alól. Már megmozdult a föld a gaza lába alatt, pedig ahhoz jussa van. A halbiológia intézetben drágán megfizetett tudósok vízszálják, hogy miből élnek a halak. Küldjenek már egyszer le egy nagy tudóst a gazdák közé is és állapítsák meg, hogy ha ez így megy tovább, miből fognak élni a kisgazdák.

A föld kicsuszik a gazda kezéből — panaszoknak Vásárhelyen

Hódmezővásárhelyről jelentik: Most tartotta meg szeptemberi ülését a hódmezővásárhelyi Gazdasági Egyesület választmányja. Az elnöklő Lázár Dezső gazdasági főtanácsos foglalkozott azzal a rendkívüli súlyos helyzettel, amelyben az ország mezőgazdaságához tartozó néprétegek élnek.

A jelenlegi kamatok romlásba viszik a gazdatársadalmat s ennek igen fájdalmas következménye, hogy a föld lassanként kicsuszik a gazdák lába alól s olyanok kezébe jut, akiknek nem foglalkozásuk a földművelés.

A hitelviszonyok és a kamatláb rendezéséről az illetékes tényezőknél sürgősen gondoskodniok kell, mert különben az egész gazdatársadalom végromlásba jut, akkor pedig az ország elveszti legbiztosabb támaszát. A választmány megbízta a vezetőséget, hogy a gazdatársadalom súlyos helyzetéről felirathat tájékoztassa a földművelésügyi minisztert.

A falu sorsa katasztrófával enyegeli a nemzet nyugalalmát

Az egyik fővárosi lapban Tamkócs János a kaposmérői kerület egységespárti képviselője tett érdekes nyilatkozatot:

A falu népének sorsa — ugymond, — katasztrófával fenyegeti a nemzet nyugalalmát. Ezt a nehéz keresztet már 1—2 éve viseljük, de az idej esztendő minden elképzelhető bajokat felülmul.

Ne gondolják, hogy a falusi nép

válsága kimerül azokban a bajokban, amik a búzával függenek össze. Nem. A jószágát sem tudja eladni! A legutóbbi tabi vásáron felhajtottak 600 darab szarvasjószágot; ebből mindössze 123 kelt el.

Ugyazólyán semmi pénzért eladni nem lehet; vevő volna, de amikor a vevőnek nincs pénze. Se a gazdálkodó lovának, se más jószágának ára nincs, a jószág sokkal többet fogyaszt egy év alatt, mint amennyi egyéves korában az értéke.

Egy holdon 340 pengő ráfizetés

Makóról jelentik: Makóról a hagyományteremtő gazdák és kertészek küldöttségileg keresték fel a földművelésügyi minisztert, akitől sürgős segítséget kértek, mert ebben az esztendőben holdanként 340 pengőt fizettek rá a hagyományteremtésre.

Mayer átadta Bethlennek a kisgazdák emlékiratát

Az egységespártnak 102 tagból álló agrár blokkját szeptember 25-ére

összehívták. A kisgazdák, mint ismeretes, nagyszabású memorandumot szerkesztettek, amelyet Mayer János földművelésügyi miniszter átvitelt Bethlen miniszterelnöknek. Ez a memorandum egész sereg kérdésben kéri a kormány leg sürögősebb beavatkozását és egyben a bajok okaira is rámutat.

Nem örülnek a vasmegeyel vámmalmok

Megírtuk már, hogy az alacsony őrleési vám miatt a vándorló molnátok egyes helyeken beszüntették üzemüket. Az Országos Molnárszövetség felhívással fordult a molnárokhöz és felhívásában utalt arra, hogy üzemüket egvelőre se szüntessék be, azok pedig, akik már nem örülnek és munkásaikat elbocsátották, kezdjék meg újból az őrleést, mert il etekes helyen kilátásba helyezték a rendelet módosítását. A vasmegeyel malmok azonban, ugy látszik, nem tudják bevárni ezt a módosító rendeletet, mert Vasvármegye valamennyi vámmalma beszüntette az őrleést és elbocsátotta alkalmazottait.

A kamarai illeték nem fizetése miatt több ügyvédet törölt a debreceni ügyvédi kamara tagjai sorából

Egyre aggasztóbb méreteket ölt Debrecenben is az ügyvéd nyomor

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Az egyes közigazgatási és igazságügyi fórumokat és az ország közvéleményét már több alkalommal foglalkoztatta az ugynevezett ügyvédnyomor, amely egyre aggasztóbb méreteket ölt. Köztudomású, hogy az a rettenetes gazdasági depresszió, amely már csaknem minden társadalmi réteget az anyagi megsemmisüléssel fenyeget, legjobban a szabadpályán lévőket sújtja, akik csak kedvező gazdasági körülmények között tudnak keresni.

Az ügyvédek is teljes mértékben érzik a mai rettenetes gazdasági helyzetet s addig, míg békében a legjobban keresők közé tartoztak, ma vagy nagyon keveset keresnek, vagy pedig kereset hiányában a legborzasztóbb nyomorral küzdenek. Budapest és az ország minden nagyobb vidéki városában, így Debrecenben is nagyon sok olyan ügyvéd van, aki már régóta a legrémesebb anyagi bajokkal küzd, sőt vannak olyanok is közöttük, akik jóformán semmit sem keresnek, csak épen hogy tengődnek. Manapság már olyan ügyvédek is vannak, — Debrecenben is —, akik sem az irodahelyiség bérét, sem a gépirókisasszony fizetését nem tudják megkeresni. Debrecenben mintegy nyolc olyan ügyvéd él, akik csak pár pengőt keresnek egy hónapban s ebből kénytelenek lakbért fizetni, fenntartani magukat.

Pedig per meglehetősen sok van a bíróságoknál, több, mint régebben. — Azonban ezeken a perekon nem lehet keresni, mert a felek úgy adják a pereket az ügyvédeknek, hogy a költségeket az ellenfél vegye be. Az ellenfél rendszerint pénztelen ember, akin ugyan egy fillért sem lehet bevenni.

A debreceni ügyvédek körében

uralkodó hallatlan szegénységre a legjellemzőbb, hogy egyesek még az ügyvédi kamarai illetéket sem tudják befizetni. Több olyan ügyvéd folytat gyakorlatot Debrecenben, kik már évek óta nem fizették meg kamarai illetékeiket. Ezek az ügyvédek méltányosságból a kamarától már sokszor kaptak haladékat, azonban még mindig nem tudták befizetni az elmaradt illetékeiket. Így aztán bizony az ügyvédi kamara is a kése delmes fizetések s behajthatatlan követelése miatt igen súlyos anyagi helyzetben van. A fenntartásához szükséges összeget csak a legnagyobb nehézségek árán tudta eddig előteremteni, a jövőben azonban könnyen igen válságos helyzetbe kerülhet a tagok nemfizetése miatt.

Most aztán a debreceni Ügyvédi Kamara a kényszerítő helyzet hatása alatt szigorubb eszközökhöz folyamodott a kamarai illetékek behajtása tekintetében. Fölszólította hátralékban lévő tagjait, hogy tartozásaikat haladéktalanul fizessék be, mert ellenkező esetben kénytelen lesz azokat a debreceni ügyvédeket törölni az ügyvédek lajstromából, akik nem fizetik meg kamarai illetékeiket.

A fölszólításnak meg is lett a kellő fogantatja. Néhány ügyvéd kivételével a tagok tulnyomó részétől befolytak a tartozások a kamara pénztárához. De még most is van több olyan ügyvéd, akik rossz anyagi helyzetükre való hivatkozással nem tudták befizetni illetéktartozásukat. Ezeket aztán a kamara első fokon törölte a debreceni ügyvédek sorából. A kamarának ezt a döntését az érdekelt ügyvédek legutóbb megfellebbezték az igazságügyminiszterhez. Természetesen csak a másodfok beleegyező határozata után törlik aztán ezeket az ügyvédeket

véglegesen a kamara névsorából. A törölt ügyvédek aztán már önálló gyakorlatot nem folytathatnak, csak más ügyvédi irodában dolgozhatnak.

Reméljük, hogy ezeknek az ügyvédeknek végleges törölsére nem kerül sor, hanem a II-odfoku döntés meghozataláig vagy kifizetik a kamarai illetéket, vagy pedig az ügyvédek maguk fognak valamilyen módon a segítségükre sietni ezeknek a rossz anyagi viszonyokkal küzdő ügyvédeknek.

Ketten pályáztak a megyei árvaszéki ülnöki állásra

Dr Hadházy Béla lemondása folytán Hajdúvármegyénél megüresedett egy árvaszéki ülnöki tisztség. Erre, valamint az esetleg megüresedő állásokra meghirdették a pályázatot, amelynek határideje most járt le. Az árvaszéki ülnöki állásra Torma Kálmán aljegyző tb. árvaszéki ülnök és Weszprémy Barna adtak be pályázatot. Az esetleg megüresedő aljegyzői állásra dr Nagy Sándor, Kovács Gyábor és dr Batty Sándor pályáztak. Az árvaszéki ülnököt a vármegye szeptember végi közgyűlésén választják meg.

Pierre Daye belga újságíró Debrecenben

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Monsieur Pierre Daye hírneves belga író és hírlapíró csütörtökön délelben Debrecenbe érkezett. A belga zszurnaliszta megjelent a városházán, ahol tisztelgő látogatásokat tett. — Pierre Daye kirándul a Hortobágyra és meglátogatja a város nevezetességeit, melyekről cikkeiben beszámolni azoknak a belga lapoknak, amelyeket tudósít.

Október 15-én kerül forgalomba a Nikotex

A magy. kir. Dohányjövődék az egészségre suvt helyező közönség régi kívánságát teljesíti azzal, hogy új, tökéletesített dohányváltót hoz forgalomba. Mint megírtuk, Nikotex jéztésű sárga kartonokban már szeptemberben akarták az árut piacra hozni. Most ugy értesülünk, hogy oly nagy érdeklődés várja az új gyártmányokat és mert a vidéki dohánytözsdeket is ideleiben el akarják látni és ez több mint 12.000 tözsdét, tehát oly hatalmas mennyiséget jelent, a Dohányjövődék, illetve a Nikotex Rt. október 15-re halasztotta a forgalombahozatalt, hogy addig ezt a hatalmas igénylést megfelelő nagy raktárral tudják kielégíteni.

ANKÉT A BELÜGYMINISZTERREL A RENDŐRTISZTEK FIZETÉSÉRŐL

Budapest, szeptember 18.
Nemrégiben történt meg a rendőség tagjainak fizetésrendezése. A rendőrtisztület tagjait csalódás érte, mert több fizetési osztályban a rendezés után a rendőrtiszteknek kevesebb lett a jövedelmük, mint volt addig.

A panaszokat illetékes helyen is tolmácsolták, aminek következtében ankétot hívtak össze, amelyre Budapest főkapitányán kívül az összes kerületi főkapitányok meghívót kaptak. Ma kezdődött ez az ankét a belügyminisztériumban a belügyminiszter elnöklésével. Az ankétot a fizetésrendezés körüli működő anomáliákat kívánják közmegelegedésre elintézni.

A rendőrtisztület körében nagy érdeklődéssel várják az ankét eredményét.

A Singer varrógépek mégis a legjobbak!

Felakasztotta magát egy kabai fiatalasszony

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Tragikus öngyilkosság történt szerdán este Kaba községben. Erdei Sándorné fiatal, huszonöt éves asszony felakasztotta magát a lakásán s mire tettét a hozzátartozói észrevették. Erdeiné már halott volt. Azonnal jelentették az esetet a csendőröknek, akik megindították a vizsgálatot. Megállapítást nyert, hogy Erdeinének az öngyilkosságát megelőzően heves jelenete volt a hozzátartozóival és efelétti elkeseredésében követte el végzetes tettét. Minthogy a vizsgálat adatai szerint kétségtelen, hogy bűntény nem történt, a debreceni királyi ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Több mint 33 ezer baleset 3 hónap alatt London utcáin

London, szeptember 17.
Most jelent meg az év második negyedének közlekedési baleseteiről szóló statisztika. Eszerint ijesztő mértékben emelkedett a londoni közlekedési balesetek áldozatainak száma. Három hónap alatt az angol főváros utcáin 33.258 baleset történt, amelyeknél 339-en vesztették életüket és 15.910 ember szenvedett könnyebb-súlyosabb sérüléseket. Naponta átlag négy ember halt meg és 175-en szenvedtek sérüléseket. A balesetek legnagyobb számát — több mint kétharmadát — a magánautók okozták. Ez a körülmény abban leli magyarázatát, hogy Angliában minden előzetes vizsga nélkül kiállítják a hajtási igazolványokat. Az utótaxik és autóbuszok sofőrjeit ezzel szemben vizsgát tesznek s ezért nem okoztak annyi bajt, mint a privátautók. Az áldozatok túlnyomó része az utcai járókelők sorából került ki.

KISKOS ISTVÁN ÉS PALLAVICINI GYÖRGY ÖRGRÓF A SZOMBATHELYI JELÖLTÉK

Budapest, szeptember 18.
A szombathelyi mandátum sorsa élénken foglalkoztatja a politikai köröket. Szombathely város polgárságának tekintélyes része Kiskos István polgármester jelöltsége mellett foglalt állást. Az ellenzéki érzelmi választók, legfőképpen gazdák és iparosok viszont Pallavicini György örgrófot kívánják és küldöttségileg fogják megkérni, vállalja el a jelöltséget.

A CIONISTÁK VEZÉRÉNEK FIA ÖNGYILKOS LETT

Berlin, szeptember 18.
Herzl Tivadarnak, a közismert osztrák cionista vezérnek egyetlen fia a *Berlini Tagblatt* jelentése szerint ma Bordeauxban meghalt. Azért utazott oda, hogy elhunyt nővére temetésén résztvegyen. A temetés után revolverrel öngyilkosságot követett el. A tett oka eddig ismeretlen. Ifj. Herzl néhány évvel ezelőtt tért a katolikus vallásra, később azonban megint visszatért a zsidó hitközség kebelébe.

Épület és bútorkészítések, furnérok
Bészler Lajosnál,
Széchenyi-utca 2. sz.

Hetek óta garázdálkodik Debrecenben egy betörőbanda

Még nem sikerült a Poroszlai-uti betörés tetteseit elfogni

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A Poroszlai-ut 26. számú villába — mint tegnapi számunkban megírtuk — legutóbb ismeretlen tettesek betörték, s onnan közel ezer pengő értékű ruhaneműt loptak el. A betörést éjjel követték el a tettesek Zsilinszky Sándor vámőrszázados villája ellen, amelynek csupán a kamaráját törték fel. A többi helyiségbe nem mertek behatolni, mert a százados és családja, továbbá a cselédség a betörés idején a villában tartózkodott.

A nagyszabású betörés ügyében a rendőrség széleskörű nyomozást indított. Székely Mihály detektívcsoportha a bejelentés után azonnal helyszíni szemlét tartott, majd a városban megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére. Eddig azonban még semmi siker sem jutalmazta

a nyomozó detektívek fáradságát. Szerdán este és csütörtökön délelőtt ugyan több gyanúsítottat előállítottak a rendőrségen, akikről azonban kiderült, hogy nem ők hatoltak be Zsilinszky Sándor Poroszlai-uti villájába. Elek Ferenc rendőrfogalmazó hallgatta ki az előállítottakat, akiket vallomásuk után el is bocsátott a rendőrségről.

A legnagyobb apparátussal folytatja tovább a debreceni rendőrség a nyomozást ebben a betörési ügyben, mert biztosra vehető, hogy az utóbbi hetekben egy betörőbanda garázdálkodik Debrecenben, amelyik a Poroszlai-uti betörésen kívül még több betörést és lopást is követett el Debrecenben. Valószínű, hogy a rendőrségnek előbb-utóbb sikerülni fog ennek a betörőbandának a fejét és tagjait lefelfedni.

A tiszazugai arzénügy főfőnöke

Október 3-án egy, október 4-én kilenc vádlott ügye kerül tárgyalásra

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A tiszazugai mérgekverési ügyekben még két főtárgyalás van hátra. A legközelebbi tárgyalás október hó 3-án lesz a szolnoki törvényszéken, az utolsó pedig október 14-én kezdődik és öt napig tart.

Október 3-án a Folkusházy tanács Rab Lászlóné Szilágyi Emília 66 éves, tiszakürti asszony ügyét tárgyalja, aki ellen az a vád, hogy 1925 november 4-én megmérgezte akkori férjét, Szakács Dánielt. A vádlott asszonyt dr Radnai Ferenc ügyvéd védi, a vádat Kronberg János ügyész képviseli.

Erre a tárgyalásra Folkusházy tanácselnök nem bocsájt ki belépőjegyet, az érdeklődés előreláthatólag nem lesz nagy.

Annál nagyobb már most az ér-

deklődés az október 14-én kezdődő monstre-tárgyalás iránt, amelynek hét fogoly és két szabadlábon védekező vádlottja van.

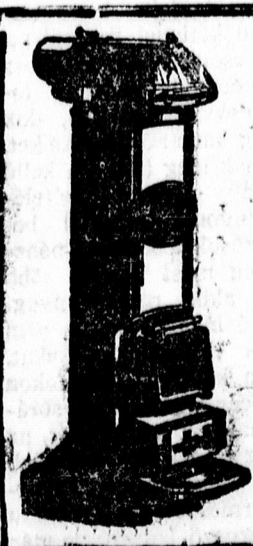
A fővádlott özv. V. Takács Lajosné, akit egy rendbeli gyilkossággal, hat felbujtással és egy gyilkosság kísérletével vádol az ügyészség. Özv. Beke Mihályné, Pápay Ferencné, Murányi Zsigmondné, Bodnár Takács Lajosné, Fazekas Mária, Cser Lajosné és Balog Józsefné pedig azok, akiket szabadlábra helyeztek ugyan, de az ügyészség fenntartotta ellenük a vádat.

Erre a tárgyalásra, — amelyen dr Fuchs Gyula törvényszéki elnök elnököl — csak belépő jeggyel lehet bejutni.

Halálsejtelmek voltak a szerencsétlenül járt Budaházy Miklósnak

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Emlékeztet még az a megdöbbentő autókatasztrófa, amely Budaházy Miklósnak, feleségének, Dánér Bélának és az autó sofőrjének életét követelte áldozatul. Az eljárás megindult a gondatlan sorompóor ellen, de sem ez, sem a szerencsétlenség részleteinek pontos kivizsgálása nem változhat semmit az áldozatoknak, vagy pedig Budaházyék három kis árvájának szomorú sorsán.

Egyik autós olvasónk, aki a katasztrófa előtti és utáni napokban is többször járt autójával a Balaton és Nagykanizsa környékén, a minap rendkívül érdekes körülményre hívta fel a figyelmünket. A Balatonon járó autósoknak kedvelt pihenőhelye az ugynevezett Nádasy-bár, amelyet autósokocmának is szoktak nevezni. Az ugynevezett bár vendégei mindig aláírják a kis étteremben kitett vendégkönyvet. Ebben a vendégkönyvben szeptember harmadikán

Salgótarjáni gyártmányu

Kalor

folytonégőkályhák

gyári lerakata

SESZTINA LAJOS

vaskereskedésében.

a következő bejegyzéseket találta előbb említett olvasónk:

— Itt volt végzetes vad kocsiján Budaházy. Augusztus 30.

Volt egy bejegyzés szeptember második dátummal is, amely így hangzott:

— Még nyílnak a völgyben a kerti virágok, — ...tan a haláltüvő után csak sírjára ...

A szerencsétlenség tudvalevően szeptember hatodikán történt és bizonyíthatóan kiderült, hogy Budaházy nemcsak augusztus harmadikán és szeptember másodikán, hanem szeptember negyedikén is megfordult a Nádasy-bárban, ahol egyébként is ismerték a volt képviselőt. Szeptember negyedikén tartózkodásáról egy aláírása tanúskodik. Tekintettel arra, hogy a vendégkönyvben levő bejegyzés hiteles volt, — hez kétség nem fér, a különben is titkos katasztrófa ezekkel a halálsejtelmekkel eláradó sorokkal még rejtelmesebbé válik.

KÖBOR KUTYÁK TERJESZTIK A GYERMEKPARALIZIST

Páris, szeptember 18.
Gabelle dr., aki a Sattle vármegyében előforduló nagymennyiségű gyermekparalízis kapcsán a betegséget alaposan tanulmányozás alá vette, arra a megállapításra jutott, hogy a betegséget köbor kutyák és macskák terjesztik.

ÖSSZEESKÜVÉS MIATT ELFOGTAK HABIBULLAH APJÁT

Peshavar, szeptember 18.
Afganisztánban megint összeesküvést fedeztek fel Nadir király ellen. A másfél évvel ezelőtt kivégzett Habibullah hívei lázadást szítottak és sikerült is megnyerniök a koidman-törzs harcosait az ügynek. A koidman-törzs csapatai már utban voltak Kabul felé. A kormánycsapatok a mult hét végén szétverték a lázadókat és foglyulejtették vezérüket, Habibullah atyját. A kabulai haditörvényszék fog itélkezni felette. Valószínűleg ugyanarra a sorsra jut, mint fia, akit — mint emlékeztetés — ágyúval „fújtak el” a kabulai citadeljében.

VÁMHÁBORU KANADA ÉS AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK KÖZÖTT

Montseal, szeptember 18.
Kanada és az északamerikai Egyesült-Államok között kitört a nyílt vámháború. A kanadai kormány mártól fogva lényegesen felemelte sok árucikk vámját, azzal a megokolással, hogy a belöldi piac védelme és a munkanélküliség leküzdése érdekében feltétlenül szükséges a vámemelés, amely elsősorban textilárúkra, cipőkre, fémárúkra, gépekre és élelmiszerekre terjed. A gazolin és a traktorok amelyek eddig vámentesen jöhettek Kanadába, szintén a vámköteles áruk listájára kerültek. A vámemelést rendelteti uton léptette életbe a kormány és a parlament a téli ülésszakon fog határozni az új vámtarifa ügyében.

A kanadai vámemelések washingtoni jelentés szerint amerikai politikai és gazdasági körökben nagy megütközést keltettek, mert az utóbbi évtizedekben az Egyesült-Államok legjobb piaca Kanada volt. Nyilvánvaló, hogy a kanadai vámemelések vámháborút jelentenek az Egyesült-Államok ellen. Az amerikai kormány tudvalevőleg szintén nagyarányú vámemelést hajtott végre.

Ólmos

vesz lapunk nyomdája

József kir. herceg-u. 16.

Hajdunánáson tizenkét, Sámsonban hat tantermes új iskolát fognak építeni

Rásó alispán a szükséges államsegélyért már felterjesztést intézett a kultuszkormányhoz

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
 Az alispánhoz jelentések érkeztek, hogy a hajdunánási iskolák nagyon rossz állapotban vannak, régiek, sőt a közegészségügyi követelményeknek sem felelnek meg. Az iskolaviszonyok olyan rosszak voltak Hajdunánáson, hogy a munka nélkül álló ipari munkásság egyenesen mozgalmat indított olyan céllal, hogy a meg nem felelő iskolákat bontsák le. Az alispán a helyzetről jelentést tett a kultuszminiszteriumnak, ahonnan szerdán egy miniszteri hivatalnok érkezett le a vizsgálat megejtése céljából.

Dr. Rásó István alispán a miniszterium kiküldötte társaságában kituzott Hajdunánásra és megvizsgálta az iskolákat. Megállapította és ezt a miniszteri kiküldött is elismerte, hogy Hajdunánáson legalább egy 12 tantermes új iskolát kell építeni. Ha-

sonban rosszak a viszonyok Hajdunánáson is, épp ezért az alispán a miniszterium delegáltjaival átment Hajdusámsonba is, ahol konstataáltak, hogy okvetlenül szükség van egy hat tantermes új iskola és két új tanyai iskola építésére.

Rásó István alispán felterjesztést intézett a kultuszminiszteriumhoz és rámutatott arra, miszerint nem tűrheti, hogy vármegyéje területén olyan iskolák legyenek, melyek még a közegészségügyi követelményeknek sem felelnek meg s épp ezért kéri a minisztert, hogy a nánási és sámsoni új iskolák építéséhez adja meg a szükséges államsegélyt.

Remélhető, hogy a miniszter a kívánság teljesítése elől nem fog elzárkózni, mert az új iskolák megépítése valóban halaszthatatlan közszükséglet.

Indítvány Hajduhadház, Téglás- és a Bocskai-kerület a debreceni járásbíróhoz közzetételhez való csatolására

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
 Dr. Fejér Ferenc törvényhatósági bizottsági tag önálló indítványt terjesztett elő. Ebben azt javasolja Fejér Ferenc, hogy a törvényhatósági bizottság írjon fel a kormányhoz és kéri, hogy Hajduhadház, Téglás községeket és a Bocskai-kerület csatolják el a hajduböszörményi járásbíróhoz és olvasszák be a debreceni járásbíróhoz. Az in-

ditványt úgy a lakosság, mint az igazságszolgáltatás érdekei követelik. Indoknak egymagában is elegendő, hogy akinek Hajduhadházon peres ügye van, annak negyven kilométert kell vonatolni, ha meg akar jelenni a hajduböszörményi járásbíróhoz. Ha Hajduhadház Debrecenhez tartozna, akkor ez a távolság felére rövidülhetne.

Lugkőoldatot ivott és borzalmas kínok között meghalt egy hároméves gyermek

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
 Halálos szerencsétlenség történt a múlt nap az egyik közeli községben. Balogh Imre gazdálkodó házában nagymosás volt, amelyhez lugkőoldatot használtak. A mérges folyadékkal telt üveget azonban könnyen hozzáférhető helyre teheték, mert a hároméves kis Balogh Imre valahogyan hozzáférkezett és az üveg tartalmát megitta. Rendkívül súlyos sérüléseket szenvedett és beszállították a debreceni belgyógyászati klinikára, ahol a leg gondosabb ápolás alá vet-

ték, de az égési sebek, amelyeket a marólag okozott, olyan súlyos természetűek voltak, hogy a kislány már nem lehetett megmenteni az életnek és tegnap borzalmas kínok között kiszenvedett. Dr. Preineszberger Jenő központi vizsgálóbíró a haláleset ügyében elrendelte a vizsgálatot annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért. A holttestet dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő ma fogja felboncolni.

Ma este bezárul a debreceni művésznövendékek nagysikerű kiállítása

Kétezer ember látogatta meg eddig a kiállítást — Fekete Pál villamos megálló terve elsőrangú megoldás lenne a Nagyerdőre

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
 A mai nappal, pénteken délután bezárul a Budapesti tanuló debreceni származású művésznövendékek bemutató kiállítása. Ritkán volt még ilyen sikere művészeti kiállításnak Debrecenben. Hat nap alatt több, mint kétezer ember látogatta meg a tárlatot és ez a szám százszázalékosan igazolta a kiállítást rendező Deb-

recen—Hajdumegyei Széchenyi Szövetség célkitűzéseit, hogy a fiatal művészgeneráció munkáját beállítsa Debrecen művészetébe egy szélesebb körben kifejlesztendő művészi közélet és élet érdekében. Örvendetes volt, hogy a fiatalság, különösen az egyetem és a középiskolák hallgatói nagyszámmal keresték fel a legújabb generáció művészi alkotásait és ez-

zel előrevetették egy egészségesebb művészi lehetőségnek a reményét.

A város művészi életének a vezetői nagy elismeréssel vették tudomásul a fiatalok tervszerű munkáját és megígérték a támogatásukat a jövőre nézve.

A kiállítás utolsó napja ma, pénteken lesz, amikor reggel 9 óráig, délután 5 óráig lesz nyitva a kiállítás. Öt órákor pontosan bezárák, mert a kiállítók este már elutaznak Budapesre, ahol a főiskolai előadások már megkezdődnek. Éppen ezért a rendezőség nagyon kéri a közönséget, hogy a tapasztalatok szerint

ne halassza látogatását a későbbi órákra.

A nehéz viszonyok között is sikerült egy pár képet eladni, ami a nagy erkölcsi siker mellett a kiállítás anyagi sikerét is biztosítja.

Különösen megnyerte néhány jelenlévő vezető embernek a tetszését, Fekete Pálnak, Györgyi Dénes tanítványának a „Villamos megálló” terve, amit könnyen megszerezhetne a város a nagyverdei végállomás helyére. Modern megoldású, sülyesztett illemhellyel, uszágnavillanással. A nagyverdei pompás erdős háttérbe esztétikailag is nagyon megfelelőnek, célszerűségét szempontjai pedig egyenesen frappánsok.

Megfeleltek azt a határozatot, mely szerint a város átter az öntüzbiztosításra

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
 A város közgyűlése tudvalevőleg kimondta, hogy Debrecen város átter az öntüzbiztosításra és egy alapot létesít, melybe befizeti azokat az összegeket, amiket eddig a magánbiztosító társaságoknak fizetett. Így egy olyan jelentékeny alap keletkezhet, amelyből mindenkor fedezni lehet a város esetleges tüzkárait. A határozat ellen most Nagy János dr. ügyvéd, Simon Imre dr., Veveván

György dr., Csáthy Dezső dr. és Jakabovits József dr. felelősséget adtak be. A felelősségek kéri a belügyminisztert, hogy a közgyűlési határozatot semmisítse meg. A felelősségek indoklása szerint a városnak mindenképpen megnyugvást nyújtó és minden meglepetésre rendelkezésre álló alapja nincsen és így senki sem vállalhatja a felelősséget a bekövetkező eseményekért. A felelősségek a belügyminiszterium fogja elbírálni.

Öt millió dollárt örökölt 114 éves amerikai nagybátyjától egy polgári iskolai tanár

Budapest, szeptember 18.
 A köbányai realgimnáziumban tanító Mátyás Béla középiskolai tanár. A professzor felesége Sebess Mária, a gyómrii katolikus polgári leányiskola tanárnője. Sebess Mária néhány nappal ezelőtt fantasztikus értékesítést kapott az Egyesült Államok magyar követségétől. Közölték vele, hogy meghalt egy rokona, aki öt millió dollárt meghaladó vagyont reá és testvéreire hagyta.

Mátyás Béla tanár a következőkben mondotta el az örökség történetét:

— Sebess Mátyás Pál feleségem apjának nagybátyja, fiatal tiszt korában az 48-as idők után mint Kos-

suth Lajos legszűkebb körvezetékhez tartozó emigráns került ki Amerikába. Császárokban telepedett le, ahol ipartelepítést létesített. A kis ipartelep az idők folyamán hatalmas gyárteleppé gyarapodott. Sebess Mátyás Pál múlt év őszén 114 éves korában, ötmillió dolláros vagyon hátrahagyásával elhunyt. Az összeg nem biztos, hogy ennyi lehet, hogy több lehet, hogy jóval kevesebb. Végrendeletében mint örököst az elhunyt agglegény: fivérének leszármazottait jelölte meg. Feleségem öt testvérel osztozik ezen az örökségen. Közlebbit nem tudok mondani, mert az egész ügy most van elintézés alatt.

Besszarábiában újabb rendőrségi botrány tört ki

Rendszeres szokás volt az állások érubá bocsátása — Egy áthelyezés ára 12.000 lej

Kisenev, szeptember 18.
 A kisenevi rendőrségen ismét vizsgálatot folytatnak a Bukarestből kiküldött inspektorok. Alig került le a napirendről az Eviczky-féle zsarolási botrány és már újabb súlyos visszaélést fedeztek fel a rendőrség egyik vezetője ellen. Companetz komiszár vette át Eviczky szerepét és folytatta az állások pénzért való közvetítését.

Ez alkalommal nem a rendőrtiszt, hanem pénzügyi tisztviselői állások közvetítésére vállalkozott a főkapitányság helyettes vezetője. Egy Beraru nevű vidéki adótsízt kérte Companetz közbenjárását, hogy Kisenevbe kerülhessen. Megállapodtak, hogy ennek az ára 12.000 lej, Beraru azonban átadott a rendőrtisztnek 6000 lejt, a többit pedig egy későbbi időben Costin pénzügyi vezérfelügyelő feleségének kellett volna átadni. Az

adótsízt szigorúan betartotta a határidőt és a 6000 lejt lefizette egy urinő kezébe, akit Companetz Costinné neve alatt mutatott be neki.

Az áthelyezésből nem lett azonban semmi. Beraru visszakérte pénzét. Companetz egy ideig hazugságokkal vezette félre, de később Beraru megúván a várakozást, jelentést tett az ügyességen. Megindult a vizsgálat és meglepő eredményekhez vezetett. Kiderült, hogy a rendőrtiszt saját feleségét mutatta be Berarunak Costinné neve alatt és hogy az áthelyezés ügyében nem is próbált semmit sem tenni. Companetz a belügyminiszterium felfüggesztette állásából.

Terjessze a Debreceni Ujságot

„Erzsébet Kiralyné Szálló”
 Budapest, IV. Egyetem-utca 5. szám.
 (A BELVÁROS KÖZPONTJÁBAN)

60 éve a fővárosi és uri középosztály találkozó helye. Száz modern kényelmes szoba. Az Étterem és Kávéházban cigányzene. Az Erzsébet-pince a főváros legjobb sörözője. Egy pincér-rendszer.

POLGÁRI ÁRAK.

SZABÓ IMRE, tulajdonos.

HIREK

1930 szeptember 19. Péntek.
Prot.: V. Helmina. Kath.: Január.

IDŐJÓSLAS

Az európai időjárás általában enyhe jellegű és csak északon alacsony a hőmérséklet. Hazánkban már csak a délkeleti határon esett kevés eső. Budapesten 18-án délben a hőmérséklet 20 fok Celsius.

Időprognózis: Egyelőre hőemelkedés, később nyugaton esőhajlam valószínű.

A XX-ik század fenevadja

A modern ember megborzad, ha a régi időkre gondol. Mikor a vadállatok még az emberlaktá vidékekre is elátoztak, a békés ember életét veszélyeztették: még rá gondolni is szörnyűség. Milyen jó, hogy ma a kultúra a haladás korszakában illeszkedik nem kell félnünk: az ember, a hatalmas, megrendszabályozta a rakoncátlan természetet, a fenevadakat egyszerűen agyonlővi vagy rács mögé, ketrecre zárja, az ég villámai megzabolozza és igájába hajtja a földet, vizet, levegőt. Egyes csekélységekkel: időjárás változásaival, földrengésekkel, vízáradásokkal stb. ugyan még nem tud megbirkózni de csinál helyette száguldó, dübörgő gépkocsikat, amelyek a szél gyorsaságával szállítanak bennünket a föld egyik pontjáról a másikra. Lárámájuk megtölti a városok utcáit a dísznőiát visz a természet méltóságos esendjébe. Hogy itt-ott véres emberrozsok is kerülnek ki a száguldó kerekek alól? A maradiak, akik ilyesmin fennakadnak, tudhatnak jól, hogy minden haladás megkívánja a maga áldozatait! Franciaországban 1929 folyamán 60.000 autógázolás történt, köztük 3717 volt halálos kimenetelű.

Az Egyesült-Államokban kiszámították, hogy földrengések és egyéb elemi csapások határozta kevesebb emberéletet pusztítanak, mint az autó. Már pedig a földrengéseknek is 10-15 ezer emberélet esik áldozatul. A mesterséges vadállat azonban, amelyet nagy gondosan kitenyésztett a 20-ik század s amely féltelmes zabolázatlansággal futkos köztünk, hatszor annyi életet pusztít! Statisztikai adatok szerint az Egyesült-Államok a világháborúban kevesebb emberéletet vesztek, mint amennyit az autóforgalom egy év alatt elvesztett. Az igazi vadállatokat ketreche zárjuk, de helyettük másokat sokkal veszedelemesebbeket indítunk a védtelen emberre. Nagy pénzeket fizetünk értük. Hogy közben emberlárnsaink csontját zuzzák össze? Kinek van ma szeje arra, hogy ilyesmin gondolkozzék?

A Gönczy Egyesület pályázata. A Hajdúvármegyei Tanítók Gönczy Egyesülete a következő tételek kidolgozására pályázatot hirdet: 1-ső tétel: Irassék — szabadon választott tárgykörből — szülői értekezlet anyagául megfelelő — 40-50 perces előadásra alkalmas pályamunka, II. tétel: A szolidaritás és a tanítóság jövője. Az öt legsikerültebb munka 50-50 pengő jutalomban részesül. A jutalmazott mű a Gönczy Egyesület tulajdona lesz. Az Egyesületet a kiadási jog is megilleti. A pályamunka a papírnak csak egyik oldalára irandó s jellegű levéllel ellátva, az elnök címére (Debrecen, Csapó u. 46. sz.) 1931 március 1-ig küldendő be. A pályázaton debreceni és hajdúvármegyei tanítók vehetnek részt.

TANKÖNYV KÖTÉSEK szolid és erős kivitelben, a legolcsóbb áron. József kir. herceg-utca 16. (az udvarban.)

Óriási pestisjárvány dühög Mandzsuriában

Eddig több ezer halottja van a szörnyű epidémiának

Páris, szeptember 18. Északmandzsuriában pestisjárvány dühög. A hatóságok tehetetlenek a szörnyű járvánnyal szemben s a pestis egyre jobban terjed. Az északi határvidekeiről egészen Zizikar városig mindentől százával szedi áldozatát az ázsiai vész. Eddig már több ezer halottat jelentenek. A járványsújtotta területek lakosságán nagy pánik vett erőt és mindenki menekül dél felé. A dél-

mandzsuriái hatóságok Zizikarnál demarkációs vonalat vontak és nekit sem engednek át. Még a vasúti forgalmat is beszüntették Észak- és Délmandzsuriá között. Érdekes, hogy ezen a vidéken pontosan minden üzedik évben megismétlődik a pestisjárvány. Az utolsó pestisjárvány 1920-ban dühögött és akkor negyvenezer áldozatot követelt. Husz évvel ezelőtt 1910-ben tizenötezer halottja volt a mandzsuriái pestisnek.

Dióverés közben leesett a fáról és eltörte a hátgerincét

Egy püspökladányi fiatalember súlyos szerencsétlensége

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Súlyos szerencsétlenség történt tegnapi délután Püspökladányban, melynek áldozata egy 18 éves fiatalember.

Németh András 18 éves földműves diót vert atya kertjében egy hatalmas diófáról, mikor a fa legmagasabb helyén volt valahogy hevesebb mozdulatot tett mint kellett volna s leesett a magas fáról s eszméletlenül terült el a földön.

Kétségbeesett hozzátartozói a karcagi mentőket hívták ki a szerencsétlenül járt emberhez, akik beállították a debreceni kórházra. Itt közben némileg magához tért ifjú, rögtön felvételt készítettek s megállapították, hogy a diófáról való leesése következtében hátgerincétörtés és nyakcsigolya ficamodást szenvedett.

Németh András alánóta súlyos, de nem teljesen reménytelen.

Mária-nap a Jótékony Nőegylet árvaházában. Lélekemelő szép ünnepség folyt le a Jótékony Nőegylet Péterfia-utcai árvaházában. Mária-napot ünnepeltek a kis árvák és a Nőegylet tagjai. Ünnepe rendeztek a Nőegylet alelnöknie, az árvák jószívű pártfogója Sass Béláné névnapja alkalmából, amely valóban a szeretet és hála igaz szívből jövő megnyilvánulása volt. Fráter Erzsébet nőegyleti elnök üdvözölte meleg szavakkal munkatársát a Nőegylet alelnöknie, kinek jövő munkásságára az Isten áldását kérte. Majd az igen szép számban megjelent Nőegyleti tagok köszöntötték külön-külön Sass Bélánét Mária napja alkalmából, kívánván életére Isten áldását. Ezután következtek a kis árvák, akik szép énekekkel, szavaltókkal köszöntötték az ő nagy szívű pártfogójukat.

A „Jézus Szíve Szövetség” tagjai és a volt szivgárdistákat értesíti a vezetőség hogy szeptember 21-én, vasárnap délelőtti 10 órakor a Svetits intézet nagytermében, évmegnyitó ünnepséget rendez. Kéri az összes tagok és volt gárdisták pontos megjelenését.

Mi lesz a divat telen? Debrecen hölgy közönségét érdekli elsősorban ez a probléma, melynek megoldására vállalkozott néhány elsőrangú debreceni cég. Ma délután az Angol Királynő kellemes helyiségében pontosan 5 órakor uzsonnával kapcsolatban szórme- és divatbemutató lesz. Pézsmá-, perzsa-, stb. bundák, a legújabb párisi kreációk, új vonalak kerülnek bemutatásra. Tavaly előtt volt az Angolban hasonló bemutató, mikor is több százan nem jutottak helyhez. Ajánlatos asztalrendelésről előre gondoskodni. A bemutatandó anyag sokaságára való tekintettel pontos megjelenés tanácsos. A divatbemutatót a H. Bocskay gyalogezred zenekara hangversenyez. Megjegyezzük, hogy az étel, ital árak nem emeltetnek és belépődíj sincs.

Poloskát, svábót, molyt kiirtani házilag csak a Lőcserer Chneinél lehet, mert nemcsak az élő rovarokat, de azok petéit is nyomban elpusztítja. Gyógyszertárakban és drogériákban kapható.

Bonyodalmak Andréé koponyája és csontjai körül. Stockholmból jelentő tudósítók: Az Andréé-expedíció maradványainak újabb megvizsgálása a stockholmi lapok szerint arra a megállapításra vezetett, hogy az Ishjörn expeditiohajóján Tromsöbe érkezett csontmaradványok nem Andréé, de nem is Fränkel csontjai. A koponya, amelyről Stubbendorff professzor azt hitte, hogy Andréé mérnök koponyája, olyasvalakie, aki sokkal idősebb volt, mint Andréé. Ugyanez áll Fränkel állítólagos csontjaira is. Andréé koponyáját szerdán délelőtti visszavitték a domból a tengerészeti kórházba és újból fel fogják nyitni. Az Andréé-expedíció feljegyzéseit illetőleg kiderült, hogy csak Andréé vezetett naplót. Strindberg állítólagos naplója egyszerű naplár, amelyre Strindberg néha jelentéktelen adatokat jegyzett. Strindbergnek csak az volt a feladata, hogy kiszámítsa a földrajzi pozíciót, míg Fränkel a meteorológiai jelentéseket figyelte.

A Magyar Magazin, Hangay Sándor képes folyóirata szeptember 15-ik számából kimelejjük: Bónyi Adorján és Lőrinczy György novelláit, Szerény Zoltán, Rudnay Győző, Ternay István, dr. Kallós Oszkár színes riportjait és szellemes kritikáit, melyeket legjobb rajzolóink: Pérely, Forray, Kreisel, Georg, stb. illusztrációi díszítenek. Élénk külföldi és hazai fotófelvételek kísérik szenzációs riportjait. Páratlanul szép műmelléklet. A Magyar Magazin a legolcsóbb, legértelmesebb és legszebb kiállítású képes családi folyóirat. Műmelléklettel együtt csak 60 fillér.

A rei. tanítók vegyeskara a Fűvészker-utca 2. szám alatti iskolai moziateremben kedden és pénteken 6 órakor tartja gyakorlóóráit. Az első óra szeptember 19-én lesz. A vegyeskar régebbi tagjait, valamint a belépni szándékozókat a jelzett időre és helyre ez uton hívja meg a vezetőség.

Tankönyvvásár Antali könyvkereskedésében megkezdődött. Használt tankönyvek félárban. Író- és rajzszerzők, füzetek, iskolatáskák legnagyobb választékban. Cégre ügyelni kérem. Szent Anna- és Varga-utca sark. Telefon 612.

— Egy jelentkező akadt a sámsoni dombok bértetere. A sámsoni dombokból kihalított 86 katasztrális hold területű birtokrésznek egy évre való bérbeadását csütörtökön tartották meg. Az árverésen egy ajánlkozó akadt. Besenyői János és társa Fülöp István adtak be ajánlatot, mely szerint évenként és katasztrális holdanként 16 pengő bért hajlandók fizetni. Utóajánlatot 15 napon belül lehet beadni.

Fővilágosság

Két kisleány beszélget a vasárnapi iskola után:

— Mondd csak, hiszed te, hogy vasördög?

— Ah, azzal is biztosan úgy van deleg, mint a Mikulással. Tényleg a papa az.

— Megjelent a dr. Salánki-féle Ideg-elmegyógyászati compendium II. kiadása. Kapható Böhm Ferenc könyvkereskedésében, Bika-szálló mellett.

— **Építőipar özvegyi jogon csak az előírt képesítés igazolása vagy szakképzett üzletvezető alkalmazásával folytatható.** A kereskedelemügyi miniszter legújabb rendelkezésével kimondotta, hogy az elhunyt építőiparos által gyakorolt építőipari életben maradt házastársa akár saját javára, akár az iparos törvényes, törvényesített vagy örökbefogadott kiskoru gyermekei vagy unokái javára csak attól a naptól kezdve folytathatja, amely napon az egyéb feltételeken felül az illető építőiparra előírt szakképzettséggel és egyéb kellékekkel rendelkező üzletvezetőt alkalmaz és annak alkalmazását, valamint az ipar folytatásának megkezdését az elsőfoku iparhatóságnál bejelentette. A bejelentett üzletvezető személyében utóbbi beállított változást mindenkor nyolc nap alatt kell bejelenteni az elsőfoku iparhatóságnak. Az özvegy önként értetődően nem köteles üzletvezetőt alkalmazni az alatt az idő alatt, amely alatt építőipari munkát nem végez. Az üzletvezetőként alkalmazott egyén alkalmazásának tartama alatt ipart önállóan nem üzemeltethet és más iparosnak üzletvezetője sem lehet. A rendelkezés megszegése kihágás, amely pénzbüntetéssel büntetendő.

— **Tankönyvek használt és új állapotban az összes iskolák részére kaphatók Csáthy Ferenc Rt. könyvkereskedésében, Ferenc József-utca 8.**

— **B. Vattay Margit táncintézetben** ifjúsági, egyetemi és gyermekkolonokra beiratkozás egész nap eszközölhető. Péterfia-utca 30. b)

— **„Michel” európai 1931-es bélyegkatalógus** már kapható, orvosi, jogi könyvek legnagyobb raktára, fényképészeti cikkek, papírok Springer foto-, könyv-, papírkereskedésében. Telefon 10-57.

Fehértői Dániel

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
DEGENFELD-TÉR 4.
TELEFON 11-85 22.

VARRÓGÉP

SINGER
VARRÓGÉP
SINGER
JAVÍTÁS
SZAKSZERŰEN
ÉS GYORSAN.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.
Plac-utca 79. szám.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

HEPI MŰSOR:

Pénteken este 8 órakor: Megnyitó díszelőadás. 1. Ünnepi nyitány. 2. Ünneplő beszéd. Mondja Kardoss Géza igazgató. 3. Himnusz, éneklé a társulat. 4. Herczeg Ferenc legújabb színművének bemutatója: Szendrey Julia. színmű 3 felvonásban.

Szombaton, szeptember 20-án: Viktória, operett-bemutató.

Vasárnap, szeptember 21-én délután: Repülj fecském, operett-repriz. — Este: Viktória.

Hétfő A) 1. bérlet: Viktória. Operett. Kedden bérletszünetben: Viktória. Op. Szerdán B) 1. bérlet: Viktória. Op. Csütörtökön bérletszünetben: Viktória. Operett.

Pénteken C) 1. bérlet: Viktória. Op. Szombaton bérletszünetben: Viktória. Operett.

ATLANTIC

A modern filmgyártás egyik legnagyobb és legtekélyesebb alkotásának, az „Atlantic” című hatalmas drámának a bemutatója volt csütörtökön este az Uránia-moziban, amelynek nézőterét zsúfolásig megtöltötte a közönség. Ezt az óriási érdeklődést meg is érdemelte a bemutató.

Az „Atlantic” nem valami ultramodern és a lehetetlenséggel határos beállítású társadalmi film. Nincs is jóformán semmi meséje és mégis több, mint két órahosszáig lebilincselve tartja a közönség feszült érdeklődését. Annak az irtózatos katasztrófának a lehetőségig hű mása a film, amely közel két évtizede a világ legnagyobb hajó-óriásával, a Titanic-kal történt, amelyet sokezer utasával együtt elsüllyesztett egy jéghegy. — Az Atlantic utasai is vígan kezdik az utazást és végtelen sok lelki kielégülést keresztlélve csak három óra alatt, a Mi Atyánk-ot imádkozva merülnek az örök tengerbe.

Eltekintve a film csodálatosan élet-hű beállításától és a precíz technikai kivitelől s a tökéletes rendezéstől, meg kell emlékeznünk a színészekről is, akik Fritz Kortner és Willy Forsttal élőkön remek alakítást nyújtottak. Mi sem bizonyítja jobban az „Atlantic” nagy sikerét, mint hogy a nézők lelkében erős, mely benyomást keltett, nem úgy, mint a már csömörlésig megszokott s olcsó trükkökkel feltett darabok.

Az „Atlantic”-ot egy hangos rajzburleszk előzte meg, amely a hasonló trükk-filmek közül magasan kiemelkedik remek, szórakoztató ötleteivel. Állandó és nagy derűtséget keltett. (B. L.)

MOZGÓSZÍNHÁZAK MŰSORA:

VIGSZÍNHÁZ

Fél 7 és fél 9 órakor:
Esetleg Napoleon
Vigjáték 7 felvonásban.
A szerelem rózsái
Filmregény 7 fejezetben.

URÁNIA

Fél 7 és 9 órakor:
Atlantic.

Kisérő hangos: Muki az őserdőben.
Vasárnap 11 órakor ifjúsági előadás.

Kályhák,

tűzhelyek, kályhavédők, székupák, csövek legolcsóbban

Nagy vasüzletében

Csapó 77. Forduló sarok.

A munkanélküliség érdekében inségadót vetnek ki Győrben

Győr, szeptember 18. haladja az évi ötezer pengőt. A szabályrendelet szerinti inségadót köteles fizetni ez év második felétől 1931-ig végéig mindenki, aki jövedelemadót, kereseti adót, vagy társulati adót fizet. Az inségadót a legutoljára megállapított adóalap után vetik ki.

Egy német légi akrobata borzalmas szerencsétlensége a böblingeni repülőtéren

Egyik gépről a másikra való átszállás alkalmával 300 méter magasból lezuhant — Az akrobata és négy utas szörnyethalt

Böblingen, szeptember 18. (Wolf.) A böblingeni repülőtéren Schindler Frigyes ismert nevű légi akrobata a levegőben az egyik gépről a másikra való átszállást kísérelte meg. Mutatvány közben a két repülőgép összeütközött, ennek következtében lezuhant és teljesen összetört. A repülőgép négy utasa meghalt.

A böblingeni repülőgép-szerencsétlenségéről meg a következőket jelentik: Schindler légi akrobata ma délután a böblingeni repülőtéren néhány meghívott vendég jelenlétében kísérletet tett repülés közben egyik repülőgépről a másikra való átszállásra. Az átszállás egy Klemm-féle könnyű repülőgépről, melyet Spengler pilóta vezetett, egy másik Klemm-repülő-

gépre történt, amelynek Enwoger százados volt a vezetője. Mindkét repülőgép mindössze fél órája volt a levegőben és már többféle kísérletet tettek, hogy az átszálláskor megfelelő helyzetbe kerüljenek. Az utolsó kísérlet látszólag teljesen sikerült. Az a gép, amelyre Schindlernek át kellett szállni jó helyzetben a másik fölé került. Schindler megragadta a leeresztett hácsót és azon függött, amikor a másik gépet egy szélroham érte és az alatta levő gépre vetette. Mindkét repülőgép 300 méter magasból lezuhant. Schindler kísérletet tett ejtőernyőjének használatára. Az ernyő ki is nyílt, azonban a lezuhant repülőgép ráesett és ezzel Schindler is lezuhant.

TESTEDZE'S

Szép futball várható a vasárnapi Vasas--Bocskay mérkőzésen

A Bocskay mai tréningje a Ferencváros mérkőzésen játszott nagy forma állandóságát sejteti

A Bocskay csapata ma délután tartotta a vasárnapi mérkőzésre előkészítő tréningjét. Abban az összeállításban állott fel a csapat a tréningen is, amelyben játszik vasárnap a Vasas ellen. Bobák játszott a bal-összekötőben és Zemler a szélen. Sárgy és Buday természetesen nem voltak jelen a mérkőzésen, ők csak a vasárnapi mérkőzésre jönnek le Debrecenbe. A DVSC ellen játszott tréningen olyan remek formát árult el a Bocskay minden csapatrésze, amely az állandóságát igéri a Ferencváros mérkőzésen nyújtott tökéletes futballnak. A technikának és a taktikának remek párosulása az, amit a csapat csütörtökön mutatott. Zálogai annak, hogy már tökéletesen kipihente a Ferencváros mérkőzésen, szezon elején nyújtott nagy játék fíradalmait.

A vasárnapi Vasas—Bocskay mérkőzésen tehát joggal várhat tökéletes teljesítményt csapatától a debreceni közönség amennyivel is inkább, mert ezen a meccsen a régi stílusához visszatért Vasas lesz a kék-sárgák ellenfele. A Vasasban a professzionizmus esztendeje alatt meglehetősen elhalványodott az amatőr Vasas legfőbb értéke, a szép stílus, a lapos passziáték, melyek mind a két csapatnak volt tréner. Frontz Döme ültetett be a Bocskayba. Amíg a Bocskay megmaradt a lapos játék rendszer mellett, a Vasas eltért ettől s eltérését a második ligából való kieséssel kellett megfizetnie. Az egy évi száműzetés alatt a második ligában a salát kárán tanult a Vasas és visszatérése után örömmel konstatálják a sportszakértők, hogy új elsőligabeli működés-

sét már a futballkulturához való visszatérés jegyében kezdte meg.

A stílusos Vasasnak és stílusos Bocskaynak találkozása csak szép futball eredményezhet. Ez a mérkőzés, amellyel, hogy kitűnő tréning a Bocskay számára az október 5-től egymásután következő Nemzeti Hungária, Ujpest meccsre, arra is alkalmas, hogy csapatának igazi tudásáról, játékának szépségéről ismét bizonyosságot nyújtson a debreceni közönség számára. A közönség érdeklődése rendkívül erős lesz a meccs iránt és ezt csak alátámasztja a Bocskay elnökségének az a rendelkezése, hogy olcsóbb helyek lesznek ezen a mérkőzésen, amely a debreceni sportpublikum tömegeit mozgatja meg.

MÁR 35 NEMZET JELENTKEZETT AZ OLIMPIÁSZRA

Losangeles, szeptember 18. A tizedik olimpiász szervezőbizottságának közlése szerint eddig már harmincöt nemzet jelentkezett a losangelesi olimpiászra. Az olimpiász tudvalevően 1932-ben tartják meg az új losangelesi stadionban. A versenyek 1932 június 30-án kezdődnek és augusztus 14-ig tartanak.

A FERENCVÁROS ÖT MECCSET JÁTSZIK 15 NAP ALATT

A Ferencváros legénységének október első felében egészen rendkívül feladatokat kell megoldania.

A Rapid elleni közép-európai kupamegrkőzések közül az elsőt október 8-án Bécsben, a másodikikat pedig október 15-én Budapesten kell játszania. Mindkét mérkőzés hétköz-

napra esik. Közben, október 12-én a Ferencvárosnak a szombathelyi oroszok ellen kell utaznia, ahol a Sabária lesz a bajnoki ellenfél. — Természetesen október 5-én, illetve október 19-én is várja a zöld-fehéreket a bajnoki fordulóra kisorsolt ellenfél, a Bástya Szegeden, illetve a Nemzeti Budapesten. A Ferencvárostól tehát fizikailag óriási teljesítmény kíván ez az öt meccs 15 napon belül.

RADIO

Mit hallgassunk ma a rádióban?

Budapest. D. e. 9.15: Gramofonhangverseny. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Vizülsélelő. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: A Mándits szalonzenekar hangversenye. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizülsélelő. 2.30: Hírek és műsorszórás. 3: Piaci árak árfolyámhírek. 4: Molnár Aladár meséi a gyermekeknek. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizülsélelő. Hírek. 5: Dévay Janka novellái: 1. Rege a hegedűről. 2. Mozart. Felolvassa: Rákosi Szidi. 5.35: Dénes József és cigányzenekarának hangversenye. 6.50: Gyorsíró tanfolyam (Szlabey). 7.25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése és az előadás színlapjának felolvasása. 7.30: A m. kir. Operaház „Aida” előadása. Dimű 4 felvonásban. Szövegét írta: Ghislanzoni. Fordította: Zoltán Vilmos. Zenéjét szerezte: Verdi — Az I. felvonás szünetjében ügétversenyeredmények, hírek. Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Utána: Majd a Fejes szalonzenekar vajamint Tolj Árpád és cigányzenekarának hangversenye Kalmár Pál (ének) közreműködésével.

KÜLFÖLD

Bécs. D. e. 11: Gramofonzene. 12: Szórakoztató zene. D. u. 320: Híres énekesek gramofonon. 4.30: Hangverseny. 8.30: Smetana: Dalibor. Operaelőadás.

Berlin. D. u. 4.30: Új zeneművekről. 7.30: Hangverseny Königsbergből. 9.05: Hangjátékelőadás. Utána, szórakoztató zene.

Majna-Frankfurt. D. u. 4: Szórakoztató hangverseny. 7.30: Szórakoztató, est hangversennyel. 8.45: Goethe lírája szavakban és zenében. 9.45: Derűs gramofonsevegés. 11: Táncczene.

Prága. D. u. 5: Kamarazene Brünnből. 8: A cseh filharmonikusok hangversenye. 10.15: Gramofon-táncczene.

Róma. D. u. 5.30: Szimfonikus hangverseny. 9.05: Hangverseny.

London. D. u. 5.15: Táncczene. 6.40: Zeneművek a faluról. 8: Táncczene. 9.20: Kamarazene szopránénekekkel. — 10.30: Táncczene.

— Liszt Nándor és Sümegey József: „Debrecen katolikus múltja és jelene” című könyve 1 pengő 50 fillérért kapható Antalfy, Csáthy és Springer kereskedésében.

Padlólakk

legszebb színekben, kiváló minőségben, nagyon olcsó kapható

STERN festéküzletben

DEBRECEN, PIAC-U. 16 (Bikával szemben.)

Ugyanott poloska, svábbogár, patkány, egérintő megbízható minőségben kapható.

HAJDUFOLD KÖZGAZDASÁGA

Szerkeszti: Meissner Károly.

a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara s-titkára.

Gyenge eredménnyel zajlott le a hortobágyi őszi hidivásár

Kiesi volt a felhajtás és vételkedv sem mutatkozott

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Tegnap, esütőtől déjelőtt tartották meg a Hortobágyon az őszi hidivásárt, amely iránt azonban korántsem nyilvánult meg a multkorinhoz hasonló érdeklődés. Alig volt nagyobb a forgalom és az állatfelhajtás, mint egy debreceni rendes hetivásár alkalmával szokott lenni. Feljessen hiányzott a vételkedv s így a felhajtott állatoknak csak egy nagyvonalú csekély hányada cserélt gazdát. Még legnagyobb kereslet a jó minőségű lovak iránt nyilvánult

meg, egyébként a vásár csendes volt.

Az őszi hidivásár mai a következő képen alakultak: jó minőségű ló ára 400-650 pengő, közepes 200-400, silány 70 pengőnél kezdődött. A szarvasmarha vásárlás a vágomarha ára 60-80 fillér, a szopósbőrű 100-120 pengő között mozgott. A jámos ökör páronként 650-1000 pengőért cserélt gazdát, a fejős tehent 300-500 pengőért vásárolták. A juh-vásárban elősúlyban kilogramonként 45-60 fillért fizettek,

Augusztus hónap gazdaságstatisztikai adatai

A Központi Statisztikai Hivatal a következő augusztus havi gazdaságstatisztikai adatokat közli: A nagykereskedelmi árak indexszáma az előző havi 99-ről 93-ra csökkent, vagyis hat ponttal szállt le. Ez a jelentékeny csökkenés elsősorban a gabonaneműk újabb áresésével áll összefüggésben, de része van benne a malomipari és egyéb ipari termékek árlemorzsolódásának is. Az agrárindex a hó végén 81, az ipari index 122 volt. A létfenntartási költségek indexszáma a lakbérrel együtt számítva 106-ról 105,2-re csökkent. A lakbér figyelmen kívül hagyásával számított index 111,1 volt az előző havi 112,2-vel szemben. A tőzszeindex további gyengülést mutat s az előző havi 14,6-tal szemben augusztus végén 14,2-ön állott. Az árfolyam ingadozások általában szűk keretek

között mozgottak s csupán a bányák és téglagyárak, valamint a sörgyárak és szeszipari vállalatok részvényeinél volt erősebb az árfolyamlemorzsolódás. A budapesti 12 legnagyobb pénzintézetnél és a Posta-takarékpénztárnál elhelyezett takarékbetétek álladéka 654,9 millió pengőről 661,5 millió pengőre, a folyószámlabetétek összege pedig 816,4 millióról 851,7 millió pengőre emelkedett. Augusztus végén a takarékbetétek 66%-át, a folyószámlabetétek pedig 99,5%-át tették az 1913. évi álladéknak. A Postakarékpénztár Központja és közvetítői augusztus folyamán 4,7 millió pengő zálogkölcsonnt folyósítottak, a kiváltások összege pedig 4,6 millió pengő volt. A fennálló zálogkölcsonn álladéka a hó végén 29,5 millió pengőre emelkedett.

Megjavult az irányzat a gabonatözsden

A tengerentúli gabonapiacokról eljenző árfolyamokat jelentettek. Ennek ellenére nálunk a megnyitáskor éppen csak tartott árfolyamok voltak felszínen. Az üzleti forgalom szűk keretek között mozgott és csak közvetlenül zárlat előtt javult meg az irányzat, úgyhogy empoiban fokozatosan emelkedtek az árak és a buza átlak 10-12, a rozs 17-23, a tengeri 20 fillérral magasabb záróárfolyamot jegyzett, mint tegnap. Az irányzatban bekövetkezett gyorsfordulatot technikai természetűnek minősítették, bár voltak olyan hírek is, amelyek szerint jelentős eladások történnék külföld számára.

A készáruforgalomban is megsziárdult az irányzat. A készáruforgalomban is megsziárdult volt a tergei, amely 40-50 fillérral emelkedett a tegnapi zárókürzus fölé. A középminőségű zab egycsák 20 fillérral javult. Az árak a változatlan maradt, a repce lantya és árát 25 fillérral leszállították. A magpiac üzletelen. A lisztárak nem változtak.

A budapesti és vidéki ragymalmok listárai bolettával és forgalmi adó nélkül, (IX-X. havi száll. engedménnyel): 0-g 36,75-37,00, 0-g 26,30-36,60, 2-es 33,00-33,20, 4-es 28,50-28,75, 6-os 20,50, 8-as 11,75-12,00, rozs 0-ás 32, rozs 1-es 20.

A határidőfizet hivatalos árfolyamok: Magyar buza október 15,50-16,53 (15,63), március 16,94-17,05 (16,05), május 17,31-17,34 (17,40), Magyar rozs október 9,20-9,32 (9,30), március 9,40-10,54 (10,53), Tergei szeptember 13, május 13,50-13,60 (13,60), Trarstó tengeri május 12,21 (12,30).

A készáruüzlet hivatalos árfolyamai: Buza: Tiszai 77 kg 15,30-16 78 kg

Chicagói terménytözsdezárlat

Budapest, szeptember 18.

Mai zárlat cent bushel	Előző zárlat cent bushel
Buza	
Szept. 82,625	83,375
Dec. 86,75	87,25-375
Márc. 90,123	90,75-875
Május 93,25-375	93,750-875
Tengeri	
Szept. 91,75	92,625
Dec. 86	87,875
Márc. 88,375	89
Május 90,50	90,875
Zab	
Szept. 38,125	38,50
Dec. 41,-	41,25
Márc. 43,-	43,125
Május 44,-	44,375
Rozs	
Szept. 54,25	54,875
Dec. 58,50	59,-
Márc. 63,125	63,750
Május 65,375	65,750

zürichi devizapiac

Zürich, szeptember 18.

Budapest 90,25-90,22 és fél. Páris 20,24 és fél-20,24 és fél. London 25,95 és egynegyed-25,95 és egynegyed, Newyork 515,55-515,27 és fél. Brüsszel 71,87 és fél, Milánó 27,00-26,90 és fél, Madrid 55,15-55,20. Amsterdam 207,60-207,65. Berlin 122,77-122,80. Bécs 72,77 és fél-72,74. Szófia 373 és hétnyelcad-373 és egynegyed, Prága 1529 és fél-1529 és fél. Varsó 57,77 és fél-57,75. Belgrad 912 és hétnyelcad-912 és hétnyelcad. Bukarest 307 és egynegyed-307 és egynegyed.

Valutárfolyamok

Angol font (1 font) 27,72-27,88, Belga frank (100 frank) 79,40-79,80, Cseh korona (100 kor.) 16,85-16,97, Dán korona (100 kor.) 152,45-153,05, Dinár (100 dinár) 10,04-10,12, Dollár (100 dollár) 571,30-573,30, Francia frank (100 frank) 22,30-22,60, Hollandi forint (100 frt) 229,55-230,55, Lengyel zlomy (100 zloty) 63,70-64,10, Lei (100 lei) 3,37-3,41, Leva (100 leva) 4,12-4,18, Lira (100 lira) 29,80-30,10, Német márka (100 márka) 135,80-136,40, Norvég korona (100 kor.) 152,40-153,00, Osztrák schilling (100 schilling) 80,30-80,30, Svájci frank (100 frank) 110,50-111,00, Svéd korona (100 kor.) 153,10-153,70.

Téves hírek a cseh sertésvámemelésről.

Az elmúlt napokban olyan hírek keringtek a sertéskereskedelmi körökben, hogy a felemelt csehországi sertésvámok a jövő éten életbelépnék. A Mezőgazdasági Exportintézet ezen hírekkel szemben felhívja az érdekeltség figyelmét, hogy a magyar-cseh kereskedelmi szerződés december 15-ig érvényben van és ez időpontig a magasabb vámok semmi körülmények között nem léptethetők életbe.

A buzaárlólevelek kamatszervevényeinek átszámítási kulcsa.

A Pénzügyi Központ közhírré teszi, hogy a buzaárlólevelekkel folyósított és buzaárakra szóló kölcsönök törlesztő részleteinek fizetésénél és a buzaárlólevelek kamatszervevényeinek beállításánál október havára átszámítási kulcs gyanánt 1 q buza fejében 17,76 pengőt kell alkalmazni.

Budapesti állatvásárok

A mai végómarhavasárra felhajtottak 1029 marhát. Ökör legjobb 104-120, kivételesen 124, közép 72-98, gyenge 58-70, Bika legjobb 98-112, kivételesen 115-116, közép 82-96, gyenge 70-80. Tehén legjobb 88-100, kivételesen 110, közép 60-84, gyenge 46-58, Nyaly közép 40. Nyendékmarha közép 70-96. Kicsontozni való marha közép 30-46. Lanyha irányzat mellett közép és gyenge minőségűek árai 2-4 fillérel többek 6-8 fillérral továbbra is előszóhadtak. Prima bizott áru kevés volt, ezek ára változatlan.

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 3850 sertést. Eladtak elősúlyban kilogrammonként könnyű sertést 115-118, közepes sertést 118-120, gyenge sertést 120-122. Az irányzat lanyha.

26,6 millióval csökkent a bankjegyforgalom. A Nemzeti Bank ma megjelent szeptember 15-ről kelt kimutatása szerint a bankjegyforgalom újabb 26,6 millió pengővel 383,9 millió pengőre csökkent. A csökkenést elsősorban a váltószámlatolásnak bekövetkezett 18,4 millió visszaesés idézte elő. A zsrószámokra 4,9 millió pengő befizetés történt. Az állam számlájára 52,8 millió zsrókövetelés szerepel, míg egyéb számlákon csak 185 millió a zsrókövetelés. Az érczkészlet és egyéb fedezet 3,8 millió pengővel csökkent.

HIRDETMEY

Alulírott m. kir. államépítészeti hivatal közhírré teszi, hogy a dunaföldvár -debrecen-m-szigeti állami közuti Hajduszoboszló és Kaba közötti szakaszának átépítési munkái megkezdődtek s ezen idő alatt az átmenő autóforgalom e'öl el tesz zárva. Ezen forgalom ezen idő alatt a Hajduszoboszló-Nádudvar-Püspökladány közötti k'f'pített jó állapotban lévő törvényhatósági uton nyer lebonyolítást. Debrecen, 1930 szeptember 16. M. kir. államépítészeti hivatal. Kovács Lajos kir. műszaki tanácsos

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Szeptember 20-án. Gőlle Gyulaj (sertésvásár nincs), Szabadszenikirály. Kirakodóvásár: Szentcs.

Szeptember 21-én. Baja, Érsekud. kert.

Szeptember 22-én. Alsóság, Batazék, Erdősokonya, Felhgyarmat, Fertőszentmiklós, Gödre (sertésvásár nincs), Iharosberény (sertésvásár nincs), Jászárokszallás, Kóka, Kömő, Körmeád (sertésvásár nincs), Magyaróvár, Nemesnép, Nova (sertésvásár nincs), Öcsöd, Paks, Püspökhaván, Somogyvár (sertésvásár nincs), Szabadszenikirály, Szeghalom (sertésvásár nincs), Szentgotthárd (tővásár nincs), Tab (sertésvásár nincs), Tokaj, Veszprém. Kirakodóvásár: Tatabánya, Tiszadob. Állatvásár: Balassagyarmat.

Szeptember 23-án. Kirakodóvásár: Balassagyarmat.

Szeptember 25-én. Hohót (sertésvásár nincs), Hajduhadház, Kecskömét, Keszthely (sertésvásár nincs), Koppányszántó, Nagyberki (sertésvásár nincs), Nagykálló, Püspökladány, Sajtoskál (sertésvásár nincs), Tiszalök. Ló- és marhavasár: Devecser, Állatvásár: Kapuvár.

Tanuló lány

felvétetik lapunk nyomdájában József kir. herceg-u. 16.

TANKÖNYVKÖTESEK

szolid és erős kivitelben a legolcsóbban készülnek

József kir. herceg-utca 16. sz.

(A z u d v a r b a n.)

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Központban vagy annak közelében két szobás fürdőszobás modern lakást keresek. Ajánlatokat „November 1-er” jellegre a kiadóba. 916

Keresek egy szolid urleány részére október 1-re lehetőleg lakó nélküli udvarlan idős házaspárnál vagy magános idősebb nőnél egy különberendezésű tisztá szobát teljes elátással a Péterfi-közelében. Leveleket a kiadóba kérek „Szolid” jellegre. 40

Fürdőszobás garzon lakást keres gyermektelen házaspár. Telefon 16-16. 16

ÉLELMISZER. ITAL

Fajberek sajáttérmet, hordó és befeként is alacsony áron. Arany János 30. 519

BUTOROK

Kisebb ovális szék, valamint ugyanilyen asztal székekkel, vagy modern szőnyegmunkával keresünk megvételre. Cím: a 141. telefonra kérjük bementani 5197

TELJES ELLÁTÁS

Gimnázista fiúgyermeket teljes ellátásra vállal uri család. Ugyanott lakótárs keresnek butorozott szobára Nyil utca 14. 5779

AUTO, MOTOR, KERÉKPÁR

Autójavrozást legjutányosabban vállalok. Vigkedvő Mihály u. 10. sz. Telefon 9-47.

ELADÓ INGÓSÁG

Autó és jogajl együtt azonnal eladó. Cím a kiadóban. 1032

20 darab heroshordó, cc. 250 hordó, eladó. Eötvös utca 3. szám. 1001

Apróhirdetés

vasárnapi számba

Szombat este 8 óráig

adható fel

DEBRECENI UJSÁG

HAJDUFOLD kiadó hivatalában,

Kossuth-utca 3. sz.

I. emelet.

Egy ószi nagyobb gyermek- vagy sodronybeléte, — matraccal eladó. Cím: Piac 77., keresztépület I. e. 4. a. 41

ÜZLET, MOHÉLY, RAKTÁR

Hatvan utca 11., épülő postapalota mellett tágas üzethelyiség kiadó. Cím a kiadóban. 923

Üzethelyiség kiadó Október 1-re, Kossuth utca 5. 4911

Kiadó üzethelyiség, irodának is alkalmas. Szent Anna utca 22. 5153

KÜLÖNFÉLE

Társulnék néhány ezer pengővel rádió, trafik, drogueria, vagy más, kisebb tőkét igénylő üzlethez. Leveleket „Társulnék” jellegre a kiadóba kérem.

Két darab ágyszodrony, két darab márványplattos virágasztal és egy egyszerű konyhaszekrény eladó. József kir. herceg utca 50. 1017

Rádió 3 lámpás teljes felszereléssel eladó. Ispottály utca 13. sz. 4911

Stráfkocsi jókarban levő jutányosan eladó. Vigkedvő Mihály utca 10. sz. 6430

AJÁNLAT

Fehérnemű és tarka ruha varrást 2 pengőért vállalok. Késses utca 26. 4933

Kardok, bajonettek, autó és bármilyen alkatrészeket szépen és olcsórnikkélez Földváry. Csak Széchenyi-utca 55. Telefon 168. 2856

Poloskairtást ciángázzal vagy szabadalmazott folyadékszerrel felelősséggel vállalok. Poloska-, sváb- és patkányirtószert kapható. Nánássy, Kossuth utca 47. Telefonhívó: 1001 943

Betétekre most is mi adjuk a legmagasabb kamatot. Kölcsönöket olcsón folyósítunk. Debreceni Népszövetségi Hitelszövetkezet, Szent Anna utca 10-12 Batthyány sarok bérpala. 5063

Simonyi-ut 9. dátia virág bármilyen mennyiségben kapható. 5063

Kun József urisزابósága, Piac utca 26., passage átjáró. Angol szövet különlegességek raktáron. Tanuló felvételek. 943

Bor. 1924. évi és 1929. évi termés, 120 hektonter hordótételben is eladó. Dobsa Sándor, Álmosd. 1019

Gyorsírás tenitást rövid idő alatt, lekiismeretesen vállalkozom a kiadóban. 5198

KERESLET

Fialal özvegy asszony keres sürgősen 200 pengő kölcsönt. Levelet a kiadóhivatalba kér sürgős címen. 5781

Tejet veszek termelőtől, naponta 15 litert. Sálérom utca 22. szám. 49

ELADÓ HÁZ

Vasvári Pál utcában (Hadházi utca mellett az erdő alatt) 800 négyszögöles sarok házhely kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Érdeklődni a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézetnél, Kossuth utca 8. szám. 3094

Monostorpályi uton és Rigó utcában új beköltözhető házak és házhelyke hosszú idejű törlesztés kedvezménye mellett eladják, Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8. szám.

Eladó Szeder u. 2. számú adómentes ház. Gyümölcsös szivattyús kut az udvarban és mellékhelyiségek 5172

Téglás-kertben Létai- és Basahalom-utcákban azonnal beköltözhető új és régi házak, valamint házhelyek nagyon előnyös feltételek mellett eladók, Tiszántúli, Kossuth-u. 8. 3250

Házhelyek a Sestakertben, az Andrássy-uton eladók. Értekezni Hatvan u. 27. sz. alatt.

ELADÓ FÖLD

Csendöröknek, vasutasoknak, alkalmas házhely, bekerítve, — szőlő és gyümölcsfákkal beültetve, óriási terméssel azonnal eladó Kossuth 59. szám. 5095

Eladó a Németh-utcában 300 négyszögöles házhely — kedvező fizetési feltételek mellett. Értekezni lehet Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézetnél, Kossuth utca 8. sz. 6429

Hajduhadházi Bocska-kertben ezerszáz négyszögöl kitértő karban levő szőlő eladó. Személyesen tárgyalok. Varró Ferenc, Hajduhadház, 5050

Eladó 8400 négyszögöl terület kövesuton, város alatt két szobás lakással. Amerikának való. Cím a kiadóban. 1536